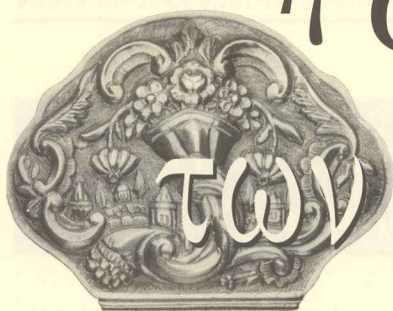

η φωνή

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

Παρασκευοπούλου 4

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 454 44

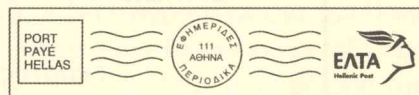
ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 7-8 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004 • ΑΘΗΝΑ 30-09-2004

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ • ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ 20 • ΚΩΔΙΚΟΣ 6746 • 111 43 ΑΘΗΝΑ

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ

ΑΝΑΠΟΣΠΑΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Ο Χρούσιας ή Καλαρρύτικος ποταμός, που κυλά αιώνες τώρα στη χαράδρα ανάμεσα στην Πουλιάνα και το όρος Περιστέρι, αποτελεί ένα ακόμα αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορίας του χωριού μας, ένα σύμβολο της συλλογικής ταυτότητας των απανταχού Καλαρρυτινών. Στα λίγα χιλιόμετρα που διατρέχει, από τις πανύψηλες βουνοκορφές της νότιας Πίνδου μέχρις ότου συναντήσει τον Άραχθο, ο Καλαρρύτικος καταφέρνει να σχηματίσει μία πανέμορφη και συναρπαστική πορεία. Το νερό του κρυστάλλινο και ορμητικό, καταρακιά σε καταρράκτες ή μαζεύεται σε ήρεμες λίμνες κάτω από αιωνόβια πλατάνια. Συμμετέχει ενεργά στην καθημερινή ζωή Καλαρρυτινών και Συρρακιωτών που τα παλιότερα χρόνια έκτισαν μαντάνια και μύλους στις όχθες του ποταμού του και τον χρησιμοποίησαν σαν κινητήρια δύναμη και σαν αρωγό στις δραστηριότητές τους. Χάρη στο νερό του άλεθαν το σιτάρι, έπλεναν το μαλλί, τις φλοκάτες.

Το ποτάμι προστατευμένο από τις απότομες πλαγιές των δύο βουνών αναπτύσσει στις όχθες του μία χλωρίδα και μία πανίδα ανεξερεύνητες ακόμα. Το οικοσύστημα που έχει δημιουργηθεί εκεί, πρέπει να προστατευτεί και τα μονοπάτια, που έχουν εγκαταληφτεί και έχουν μεγάλο περιηγητικό ενδιαφέρον, πρέπει να ξαναγίνουν προσπελάσιμα. Το παράδειγμα της αναπαλαίωσης του μαντανιού και των μονοπατιών στο Συρράκο μας δείχνει το δρόμο.

Ο Καλαρρύτικος γλύτωσε μέχρι τώρα οριακά από πολλά δεινά, από την κακώς εννοούμενη "ανάπτυξη", από φράγματα και από αλλόγιστες επεμβάσεις. Σήμερα, η διαφύλαξή του θα μας βοηθήσει να αναπτυχθούμε σωστότερα στον τομέα του ήπιου ποιοτικού τουρισμού και θα συμβάλει και πάλι στην ανάπτυξη των Καλαρρυτινών. Το περιβάλλον του βουνού και το πολύτιμο ποτάμι μας πρέπει να προστατευτούν σαν κόρη οφθαλμού.

Βλέπε σελ. 8 και 9

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Ιδιοκτήτης
ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα

Εκδότης

ΣΠΥΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα
Τηλ. Γραφείου 210 36 38 235

Διεύθυνση

ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Κατσιμπίρη 40 • 155 61 Χολαργός
Τηλ. 210 65 35 902

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 15€

- Οι Συνδρομές καταβάλλονται
- είτε με ταχυδρομική επιταγή
- είτε με εγγραφή του ονόματος του καταθέτη

στο Λογαριασμό 121/772769-09
Ταμιευτηρίου Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος
στο όνομα ΕΛΕΝΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
Αγίας Τριάδος 35, Γλυφάδα 166 74
Τηλ. 210 96 13 495, 210 86 76 865

Στη Λάρισα
στον ΧΡΗΣΤΟ ΚΟΤΑΡΕΛΑ
Τηλ. 2410 28 91 121

Στα Ιωάννινα και τους Καλαρρύτες
στον ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ ΖΑΓΚΛΗ
Τηλ. 26590 61 518 - 26510 48 843

Υπεύθυνη για τις διευθύνσεις
και την ταχυδρόμηση
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ
Γεωργίου Μαριδάκη 20 • 111 43 Αθήνα
Τηλ. 210 20 20 356

Παραγωγή - Εκτύπωση
Φωτόλιο & Τύπικον Α.Ε.
Καλλιγιά 3 • 114 73 Λεωφ. Αλεξάνδρας
Τηλ. 210 64 31 511 - 210 64 52 677
Fax: 210 64 61 637

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αναπαλαιώσεις

Το δυσκολότερο έργο στον αγώνα μας για τη διατήρηση του παραδοσιακού χωριού μας, με τις σημερινές συνθήκες, είναι αναμφισβήτητα η σωστή αναπαλαιώση των οικημάτων, αλλά και κάθε άλλης πέτρινης κατασκευής, που πλαισιώνει το σύνολο του οικισμού, όπως γεφύρια, βρύσες και μάντρες.

Γνωρίζουμε ότι τα εξειδικευμένα συνεργεία είναι δυσεύρετα και ότι στην ορεινή περιοχή μας, όπου ο καιρός αποφασίζει ο ίδιος για το πότε θα δουλέψουμε στην οικοδομή και πότε όχι, το πρόβλημα οξύνεται σε βαθμό απελπισίας. Όμως οι κανόνες δεν μπορούν να παραβαίνονται, χωρίς να πληγώνεται το χωριό.

Στις δεκάδες δυσεπίλυτες πρακτικές δυσκολίες, που αντιμετωπίζει όποιος αποτολμήσει μία αναπαλαιώση, έρχονται όμως να προστεθούν και άλλες, διαφορετικής φύσης: η αισθητική αποκατάσταση του οικοδομήματος, η απαραίτητη διατήρηση ομοιογένειας του οικισμού, η εναρμόνιση των παλιών υλικών με τα καινούρια. Ας σταθούμε για λίγο σε τούτες τις τελευταίες έννοιες, η εκτενής ανάλυση των οποίων θα απαιτούσε πολλές σελίδες χαρτιού.

Οι Καλαρρύτες σήμερα διαθέτουν το προνόμιο να είναι ένας ονομαστός πέτρινος οικισμός, που ξαναχτίστηκε εκατό με εκατόν πενήντα χρόνια πριν. Στο διάστημα που μεσολάβησε, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν σηματοδεύτηκαν από το πέρασμα του χρόνου. Απόκτησαν μία πατίνα ξεχωριστή, μία εμφάνιση διαφορετική, και πιο σεβάσμια. Οι πέτρες σκούρηναν και τα ξύλα ξεθώριασαν. Πάλιωσαν, όπως παλιώνει το καλό κρασί. Αυτό το πάλιωμα θέλουμε να διατηρήσουμε, γιατί αυτό δίνει στο χωριό μας την ιδιαίτερη εμφάνιση που διαθέτει, σήμερα. Πως να συμπληρωθούν τα καλντερίμια και τα κτίσματα με πέτρα λευκή σαν το παριανό μάρμαρο; Πώς θα χτιστούν δίπλα στα παλιωμένα οικήματα άλλα με άσπρες πέτρες και σιδερένια παράθυρα; Όλες οι συμπληρώσεις πρέπει να δίνουν την ψευδαίσθηση του παλιού.

Υποχέωση όλων, όσοι επισκεπτόμαστε τους Καλαρρύτες και επιθυμούμε να τους θαυμάσουμε, είναι να σεβαστούμε το χρόνο που πέρασε αφήνοντας πίσω τα σημάδια του. Ακόμα και στις μικρές νέες κατασκευές το παλιό ύφος πρέπει να διατηρηθεί. Οι πέτρες πρέπει να μείνουν γκριζες και το ξύλο να μη γίνει σίδερο. Οι λαμαρίνες και τα κεραμύδια είναι καιρός πια να εξαφανιστούν.

η Σύνταξη

Τα άρθρα δεν εκφράζουν -κατ' ανάγκη- και τις απόψεις του Συλλόγου.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

Το κτίριο του σχολείου περί το 1950, όταν ακόμα λειτουργούσε.

Πολλοί συμπατριώτες, με διάφορες αφορμές, μας ρωτούν σχετικά με την ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ Α.Ε. Τι είναι ακριβώς αυτή; Πώς απέκτησε την περιουσία της; Μεταβιβάζεται η περιουσία αυτή; Πού; Και πολλά άλλα ερωτήματα ακόμα. Κάποιοι την μπερδεύουν με τον ΑΤΥΠΟ ΦΟΡΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ. Έτσι, σκεφτήκαμε να γράψουμε σε αυτό το φύλλο της έκδοσής μας δύο λόγια για το θέμα αυτό, βέβαια ότι το επιθυμούν και αρκετοί αναγνώστες μας.

Ας διαχωρίσουμε, αρχικά, την ΕΤΑΙΡΕΙΑ από το ΦΟΡΕΑ. Ο ΑΤΥΠΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ, όπως είναι ο πλήρης τίτλος του, συστάθηκε με ιδιωτικό συμφωνητικό την 4η Ιουνίου 1988 και υφίσταται ως Ένωση Προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 107 του Αστικού Κώδικα.

Έχει σαν μέλη (αναφέρονται με τη σειρά ιδρύσεώς τους):

- α) την Κοινότητα των Καλαρρυτών
- β) τον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτών Η ΠΙΝΔΟΣ.
- γ) τον Σύλλογο των εν Αττική Καλαρρυτινών
- δ) τον Πανθεσσαλικό Σύλλογο Καλαρρυτινών ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ
- ε) τον Εκπολιτιστικό Λαογραφικό Σύνδεσμο ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ, και

στ) τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Χορτονομής Καλαρρυτών
Συμμετείχε και για όσο καιρό λειτουργούσε ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος ΚΗΠΙΝΑ.

Ουσιαστικά, στον Φορέα εκπροσωπούνται όλοι οι Καλαρρυτινοί. Σκοπός του άτυπου αυτού φορέα ήταν και είναι η, με κοινές αποφάσεις όλων, προώθηση κάποιων αναπτυξιακών προγραμμάτων και μόνον. Αυτός είναι ο λόγος, που πολλοί συμπατριώτες δεν κατάνοούν, γιατί στις συναντήσεις που οργανώνει ο Φορέας δε συζητούνται άλλα τρέχοντα θέματα, που αφορούν τους Καλαρρύτες. Πώς θα μπορούσαν να συζητηθούν με ηρεμία και άνεση χρόνου τα σοβαρότατα θέματα αρμοδιότητας του Φορέα (πχ. Ο δρόμος, μέχρις ότου ολοκληρωθεί, ή οι ενέργειες, που απαιτούνται για την υπογραφή συμβάσεων με Δημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς, κλπ.) εάν παρεμβάλλονταν ατέρμονες συζητήσεις, που θα ανάλωναν όλο τον υπάρχοντα χρόνο για διάφορα τρέχοντα προβλήματα, τα οποία συνήθως δημιουργούν -ασκόπως κατά τη γνώμη μας- και ακραίες αντιπαράθεσεις, επειδή ορισμένοι από εμάς έχουν αμετακίνητες θέσεις. Άλλωστε, δεν αποκλείεται η οργάνωση μίας ξεχωριστής συνάντησης όλων των φορέων του χωριού -τους οποίους παραθέσαμε πιο πάνω- με σκοπό να

συζητηθούν τα καθημερινά προβλήματα των Καλαρρυτών, πράγμα που έγινε ήδη αρκετές φορές στο παρελθόν.

Κατά τις διαπραγματεύσεις με τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού μεταξύ των ετών 1988 και 1992, μετά δηλαδή την περάτωση των μελετών των τριών κτιρίων από τις υπηρεσίες του, ανέκυψε πλέον η αναγκαιότητα ίδρυσης μίας μετοχικής εταιρείας, η οποία θα μπορούσε να αποκτήσει την κυριότητα των τριών κτιρίων που διέθετε το χωριό για αναπτυξιακούς λόγους και που θα συμβάλλονταν με τον Ε.Ο.Τ. ή με οποιονδήποτε άλλον οργανισμό.

Προκρίθηκε, λοιπόν, μετά από συνεννόηση και με τον Ε.Ο.Τ., η σύσταση μίας εταιρείας "λαϊκής βάσης", όπως την αποκαλεί ο νόμος, η οποία προβλέπεται από τον "Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων" στην οποία κανένας ιδιώτης ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (όπως είναι οι σύλλογοι) δεν δύναται να κατέχει περισσότερο από το 2% του συνολικού κεφαλαίου της. Η εταιρεία αυτή, όταν δεν προβλέπεται, κατά ειδικότερο στον "Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων", λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις περί Ανώνυμων Εταιρειών, αφού και η ίδια είναι μία Ανώνυμη Εταιρεία.

Τελικά, η εν λόγω εταιρεία συστάθηκε στις 12 Απριλίου 1995, με το 15050/95 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Ιωαννίνων Ευθ. Παπαγεωργίου με κεφάλαιο 23.040.000 δραχμές. Στην εταιρεία αυτή η Κοινότητα των Καλαρρυτών κατέχει το 68,602% του κεφαλαίου της, ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών Η ΠΙΝΔΟΣ το 2%, ο Σύλλογος των εν Αττική Καλαρρυτινών το 0,29%, ο Πανθεσσαλικός Σύλλογος Καλαρρυτινών ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ το 2%, ο Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος ΚΗΠΙΝΑ το 0,29%, και ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαρρυτών το 0,58%. Το υπόλοιπο ποσοστό 26,338% καλύφθηκε με προσωπικές εισφορές πολλών συμπατριωτών μας, που καμμία τους δεν υπερβαίνει, υποχρεωτικά όπως είπαμε, το 2% του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας. Έτσι, μπορούμε να υποστηρίξουμε, ότι

Η πλατεία των Καλαρρυτών.

η Αναπτυξιακή Εταιρεία των Καλαρρυτών Α.Ε. είναι ένας φορέας που, στην κυριολεξία, εκπροσωπεί και εκφράζει όλους τους Καλαρρυτινούς, αφού οι μεν σύλλογοι και συνεταιρισμοί εκπροσωπούν μέρος του συνόλου των Καλαρρυτινών, το δε Κοινοτικό Συμβούλιο εκλέγεται μόνο από όσους Καλαρρυτινούς είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της Κοινότητας.

Το καταβληθέν κεφάλαιο της Αναπτυξιακής Εταιρείας των Καλαρρυτών Α.Ε., εκτός από χρήματα, περιλαμβάνει και τα τρία ακίνητα: το σχολείο, την οικία Κωσταδήμα και την Κασαρεία Φασούλα. Το σχολείο, το οποίο είχε ήδη περιέλθει στην Κοινότητα, ειοφέρθηκε από αυτήν εξ' ολοκλήρου στην εταιρεία, ως συμμετοχή της στο κεφάλαιο αυτής, κατόπιν νόμιμης απόφασης του Κοινοτικού Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να ανήκει πλέον κατά κυριότητα στην εταιρεία.

Η οικία Κωσταδήμα, μετά από δωρεές του συνδέσμου Η ΠΙΝΔΟΣ (η οποία την κατείχε για ένα διάστημα), προς την Κοινότητα των Καλαρρυτών, τον Συνεταιρισμό και την οικογένεια Κωσταδήμα, ανήκε πλέον "κατά κυριότητα" κατά 68,467% στην Κοινότητα των Καλαρρυτών, κατά 11,633% στον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτινών Η ΠΙΝΔΟΣ, κατά 4,975% στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Χορτονομής των Καλαρρυτών και κατά το υπόλοιπο ποσοστό στους τρεις κληρονόμους Κωσταδήμα. Όλοι οι πιο πάνω εισέφεραν τα ποσοστά τους αυτά στην

εταιρεία, σαν συμμετοχή στο κεφάλαιό της, η οποία έγινε κατ' αυτό τον τρόπο κυρία του ακινήτου.

Τέλος, η Κασαρεία Φασούλα ανήκε αρχικά στους απογόνους του Σπύρου Βασ. Φασούλα, ο οποίος απεβίωσε την 31η Δεκεμβρίου 1948. Ο εκ των ιδιοκτητών Σπύρος Π. Φασούλας εδώρησε μεγάλο από το ποσοστό του στον Πανθεσσαλικό Σύλλογο των Καλαρρυτινών ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ και την Κοινότητα των Καλαρρυτών. Σαν αποτέλεσμα, η Κασαρεία ανήκε μέχρι το 1995 κατά 39% στην Κοινότητα, κατά 10,55% στον Πανθεσσαλικό Σύλλογο και κατά το υπόλοιπο ποσοστό στους αρχικούς ιδιοκτήτες της. Όλοι αυτοί οι συνιδιοκτήτες εκχώρησαν (όπως το έπραξαν και οι ιδιοκτήτες της οικίας Κωσταδήμα) τα ποσοστά τους στην Εταιρεία, σαν συμμετοχή τους στο κεφάλαιό της. Η εταιρεία κατέστη έτσι κυρία και της Κασαρείας. Διευκρινίζουμε, ότι το συνολικό κεφάλαιο που ανήκει στην εταιρεία, είτε πρόκειται για ακίνητα είτε για χρήματα, αποτελεί πλέον περιουσία της εταιρείας και δεν μπορεί να επανέλθει -σύμφωνα με το νόμο- στους αρχικούς ιδιοκτήτες. Ακόμα και σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας, οι μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα να ζητήσουν πίσω μόνο την αξία που θα έχει η μετοχή τους κατά τη στιγμή της διάλυσης, εάν βέβαια υπάρχει ενεργητικό εκείνη τη στιγμή.

Στο καταστατικό της εταιρείας προβλέπονται πολλές αναπτυξιακές δραστηριότητες, πέραν της τουριστικής

ανάπτυξης και την προβολή της παραδοσιακής αργυροχρυσοχοΐας. Με απόφαση ωστόσο όλων των μετόχων του Άτυπου Φορέα Ανάπτυξης των Καλαρρυτών (δηλαδή συλλόγων, συνεταιρισμών και κοινότητας), η εταιρεία παραμένει αδρανής μέχρι να βρεθεί ο χρηματοδότης της διαμόρφωσης των τριών ακινήτων, που της ανήκουν, και με τον οποίο, η εταιρεία θα υπογράψει σχετική σύμβαση. Όπως είναι γνωστό σε όλους, η εταιρεία υπέγραψε μία τέτοια σύμβαση με την Αγροτουριστική Α.Ε. τον περασμένο Φεβρουάριο. Ας ελπίσουμε, ότι η σύμβαση αυτή, που υπέγραψε η εταιρεία με τη σύμφωνη γνώμη όλων των μελών του Άτυπου Φορέα (δηλαδή όλων των φορέων του χωριού), θα έχει αίσια έκβαση.

Πάντως οι Καλαρρυτινοί δε το βάζουν κάτω, στο τέλος θα βρουν τρόπο να προχωρήσει η προσπάθεια που ξεκίνησε με τη δημιουργία του Φορέα, ακόμα και εάν η σύμβαση που υπογράφηκε δεν ικανοποιήσει τις προσδοκίες μας, παρόλο που και η νέα διοίκηση της Αγροτουριστικής Α.Ε. μας διαβεβαιώνει ότι θα προωθήσει τα συμφωνηθέντα.

Ας σημειωθεί ότι, από την έναρξη της λειτουργίας του Άτυπου Φορέα τηρούνται μαγνητοφωνημένα πρακτικά όλων των συζητήσεων και των αποφάσεών του και επομένως είναι εύκολο να γίνουν γνωστές, αλλά και να κριθούν οι θέσεις και η προσφορά όλων μας, από όσους συμπατριώτες το ζητήσουν στο μέλλον.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να πληροφορήσουμε όλους τους συμπατριώτες μας, ότι μέτοχοι της Αγροτουριστικής Α.Ε., με την οποία συνβλήθηκε η Αναπτυξιακή μας Εταιρεία, είναι η Α.Ε. Τουριστικά Ακίνητα, θυγατρική εταιρεία του Ε.Ο.Τ., η Αγροτική Τράπεζα και μεγάλες ιδιωτικές Τεχνικές Εταιρείες. Επίσης, ότι καμμία πρόταση και πληροφορία για χρηματοδότηση από Οργανισμούς, Δημόσιες Υπηρεσίες, Κοινοτικά προγράμματα ή από ιδιώτες δεν αγνοήθηκε στην πολύχρονη προσπάθεια όλων μας για ανεύρεση μίας χρηματοδότησης, η οποία όμως δεν θα προϋπέθετε μεγάλη ίδια συμμετοχή κεφαλαίων, που οι Καλαρρυτές και οι φορείς τους δεν διαθέτουν.

η Σύntαξη

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Για την ενημέρωση των συγχωριανών μας, θέτουμε υπόψη σας τα παρακάτω:

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Η σημερινή Κοινοτική Αρχή Καλαρρυτών, από την πρώτη ημέρα της ανάληψης των καθηκόντων της είχε χαρακτηρίσει τον πρώτο χρόνο της θητείας της ως έτος καθαριότητας. Αυτό εξάλλου αποτελούσε και προεκλογική της δέσμευση. Για την επίτευξη του στόχου αυτού εργασθήκαμε με πολύ μεράκι και με τη βοήθεια και τη σύμπραξη της συντριπτικής πλειοψηφίας των συγχωριανών μας κατορθώσαμε να αποσπάσουμε τα κολακευτικά σχόλια, όχι μόνο Ελλήνων επισκεπτών αλλά και ξένων, όπως αυτά εκφράστηκαν και από δημοσιογράφους αυστριακής εφημερίδας. Αυτή την προσπάθεια πρέπει να τη συνεχίσουμε όλοι μαζί. Γιατί δε νοείται σ' ένα αρχοντοχώρι με τον πολιτισμό, την ιστορία και την παράδοση των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ ν' απουσιάζει εκείνο, που η σοφή πείρα του λαού μας χαρακτηρίζει ως μισή αρχοντιά.

Ούτε είναι λογικό να ζητάμε από την Πολιτεία την επίλυση των δύσκολων και μέγιστων προβλημάτων του τόπου μας όταν εμείς δεν μπορούμε να επιλύσουμε τα μικρά και ελάχιστα. Για το λόγο αυτό και προκειμένου η Κοινοτική Αρχή να έχει ένα μέσο πειθούς των τυχόν δυστροπόνων και οι συγχωριανοί μας να έχουν έναν οδηγό των σχετικών υποχρεώσεών και των καθηκόντων τους, καταρτίσαμε κανονισμό για την καθαριότητα του χωριού μας (Καλαρρυτών και Κηπίνας), που με ο μ ό φ ω ν η απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου μας κατέστη ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ. Αυτή τη διάταξη, την οποία παρακαλούμε να δημοσιεύσετε, οφείλουμε όλοι μας να τηρήσουμε και να εφαρμόσουμε απόλυτα.

ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ ΜΕ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Για την οδική σύνδεση του χωριού μας με τη Θεσσαλία, μέσω ΜΠΑΡΟΥ, πιστεύω πως πετύχαμε πολλά. Και ένα όνειρο πολλών χρόνων και γενεών ελπίζουμε ότι βρίσκει την εκπλήρωσή του. Η Κοινοτική Αρχή, ύστερα από πάμπολλες, έντονες και ποικίλες προσπάθειες κατόρθωσε να πείσει την Πολιτεία και τους αρμόδιους φορείς της να εντάξουν το έργο αυτό στο ευρύτερο **πilotικό πρόγραμμα ισόρροπης ανάπτυξης της βόρειας και κεντρικής Πίνδου**, όπου ανήκει και η περιοχή μας. Πέρα των άλλων και πολλών ενεργειών και προ-

σπαθειών μας χρειάστηκε να παραστώ ο ίδιος στις δύο συνδιασκέψεις των αρμοδίων παραγόντων, που πραγματοποιήθηκαν στη Σαμαρίνα και στα Τρία Ποτάμια, όπου με τις παρεμβάσεις μου ανέπτυξα τη σκοπιμότητα και την αναγκαιότητα του έργου αυτού. Η σύνταξη και η ύπαρξη των σχετικών μελετών βοήθησε να χαρακτηριστεί το έργο ΟΡΙΜΟ και επομένως άμεσα υλοποιήσιμο.

Εδώ βέβαια χρωστάμε πολλές και ευγνώμονες ευχαριστίες σε αρκετούς παράγοντες για τις εισηγήσεις τους και τη βοήθειά τους, τις οποίες θα εκφράσουμε ποικιλόμορφα μόλις αρχίσει η υλοποίηση του έργου και ελπίζουμε σύντομα.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Με πρωτοβουλία της Κοινοτικής Αρχής πραγματοποιήθηκε στους Καλαρρυτές στις 25 Σεπτεμβρίου 2004 η «2η Συνάντηση Πολιτισμού» στην οποία συμμετείχαν, ύστερα από σχετική πρόσκληση, εκπρόσωποι των κάτωθι φορέων:

1. Του Συλλόγου των εν Αττική Καλαρρυτινών
2. Του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ»
3. Του Πανθεσσαλικού Συλλόγου Καλαρρυτινών «ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»
4. Του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Ι. Ν. Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών
5. Του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Ι. Ν. Αγίου Νικολάου Κηπίνας

Επίσης συμμετείχε και η συγχωριανή μας Ζάγκλη-Μπόζιου Μαίρη, η οποία έχει αναλάβει αφιλοκερδώς την έρευνα, καταγραφή, αξιολόγηση και ταξινόμηση του αρχείου της Κοινότητάς μας. Στο αξιόλογο αυτό έργο της, για το οποίο εκφράζουμε τις πλέον ευγνώμονες ευχαριστίες μας, βοηθείται, με την καθοδήγησή της, από τις συγχωριανές μας και υπαλλήλους του Κ.Ε.Π. Καλαρρυτών κυρίες Ικούμα Ελπίδα και Ζέρβα Αγγαία, τις οποίες κι ευχαριστούμε θερμά.

Παρέστησαν και αρκετοί συγχωριανοί μας από ΑΘΗΝΑ-ΠΑΝΝΕΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΙΑ και ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ.

Τα πρακτικά της συνάντησης, φωτοαντίγραφο των οποίων επισυνάπτουμε, τηρήθηκαν από τη γραμματεία της Κοινότητάς μας κ. Σαπλαούρα Λεμονιά.

Ύστερα από μία σύντομη εισήγηση του Προέδρου της Κοινότητας, αναφορικά με τα πολιτιστικά του τόπου μας, η συζήτηση επικεντρώθηκε κυρίως στη συγκέντρωση, αξιολόγηση και καταγραφή του ιστορικού,

πολιτιστικού και λαογραφικού πλούτου των Καλαρρυτών και τον καθορισμό ενός πλαισίου δράσης.

Ακούσθηκαν πολλές απόψεις, διατυπώθηκαν διάφορες προτάσεις και, ύστερα από διεξοδική συζήτηση, αποφασίσθηκαν τα κάτωθι:

1. Συγκροτήθηκε επιτροπή από τους:
 - α. Ζάγκλη-Μπόζιου Μαίρη (Γιάννενα)
 - β. Κωνσταντίνου Ιωάννα (Αθήνα)
 - γ. Μπακαγιάννη Βαγγέλη (Αθήνα)
 - δ. Μπαρμπούτη Κωνσταντίνο (Γιάννενα).
 Σκοπός της επιτροπής αυτής είναι η συγκέντρωση, καταγραφή και αξιολόγηση των ιστορικών, πολιτιστικών και λαογραφικών στοιχείων του χωριού μας (Καλαρρυτών και Κηπίνας) και η έκδοσή τους σε βιβλίο.

Τον όλο συντονισμό της εργασίας αυτής αναλαμβάνει η κ. Ζάγκλη-Μπόζιου Μαίρη, η οποία θα διευκρινίσει και την περίπτωση συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Η Κοινοτική Αρχή ΚΑΔΕΙ γι' άλλη μια φορά, όλους όσους διαθέτουν τέτοια στοιχεία να επικοινωνήσουν με τους προαναφερόμενους ή με τον Πρόεδρο της Κοινότητας.

2. Ν' αναλάβει η κ. Ζάγκλη-Μπόζιου Μαίρη την επιμέλεια έκδοσης ενός τουριστικού οδηγού των Καλαρρυτών, τη χρηματοδότηση του οποίου αναλαμβάνει η Κοινότητα.

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Στις 25 Σεπτεμβρίου 2004 στο κοινοτικό κατάστημα και πριν από τη συζήτηση των πολιτιστικών, έγινε και η λογοδοσία του Προέδρου της Κοινότητας.

Ο Πρόεδρος παρουσίασε συνοπτικά τα πεπραγμένα της Κοινοτικής Αρχής και εξέθεσε την οικονομική κατάσταση, τη διοίκηση της Κοινότητας, τις ενέργειες και τις προσπάθειες για την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων.

Επίσης παρουσίασε το πρόγραμμα δράσης για τον επόμενο χρόνο. Αγαπητοί μου συγχωριανοί, Υπάρχουν και πολλές άλλες δραστηριότητες, στις οποίες θ' αναφερθώ στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας σας.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία
Με εγκάρδιους πατριωτικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Καλαρρυτών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ

Διαβάσαμε και σας παρουσιάζουμε...

Ξαναδιαβάζοντας το μεταφρασμένο από την Παναγιώτα Γ. Κώτσου Ταξίδι στην Ελλάδα, ΗΠΕΙΡΟΣ, του γάλλου περιηγητή,γιατρού και γενικού προξένου της Γαλλίας στα Γιάννενα Φραγκίσκου-Καρόλου Πουκεβίλ (1770-1873), σε ελληνική έκδοση των Αφων Τολίδη το 1994 (πρώτη έκδοση στη Γαλλία το 1820), μεταφερόμαστε στα πρώτα-πρώτα χρόνια του 19ου αιώνα στην επικράτεια του Αλή Πασά και ακολουθούμε το οδοιπορικό του γάλλου διπλωμάτη στα δυσπρόσιτα μέρη μας, διαβάζουμε τις εντυπώσεις του για τα όσα βλέπει και με τη φαντασία μας περιπλανιόμαστε μαζί του στα μαγευτικά τοπία της νότιας Πίνδου και μαθαίνουμε σημαντικά στοιχεία για τη ζωή των κατοίκων της. Σκοπός του ταξιδιού του Πουκεβίλ ήταν να έρθει σε άμεση επαφή με τον τόπο και τους ανθρώπους της χώρας, να παρατηρήσει και να περιγράψει την πραγματικότητα της εποχής του. Από τις αναφορές στους Καλαρρύτες θα σταθούμε σε όσα σημεία της περιήγησης μας φαίνονται πιο ενδιαφέροντα. Τα αποσπάσματα που παραθέτουμε βρίσκονται στο έκτο βιβλίο του Πουκεβίλ με το γενικό τίτλο Ταξίδι στην Ελλάδα, ένα μεγάλης έκτασης έργο, που έτυχε πολλών εκδόσεων σε διάφορες χώρες και πόλεις, και εικονογραφήθηκε επανειλημμένα με χαρακτηριστικά διαφόρων καλλιτεχνών.

Τρία τέταρτα της λεύγας από το Παλαιοχώρι φτάσαμε στο χάνι Γκόλφι. Ο βουνήσιος αυτός δρόμος, το μονοπάτι αυτό στένευε σ' αυτό το μέρος, σ' αυτήν τη στάση και μεις ακολουθούμε ένα στενό διάδρομο, σαν πεζοδρόμιο, χαραγμένο πάνω σε μακριά αλυσίδα βράχων, φωνάζοντας κάθε τόσο, για να ειδοποιήσουμε τους ταξιδιώτες, που έρχονταν από την αντίθετη κατεύθυνση, για να σταματήσουν σε κάποιο σημείο στο οποίο μπορούσαν να σταθούν στα πλάγια του στενού μονοπατιού, ώστε να μπορούμε να περάσουμε εμείς πρώτα, γιατί αν συναντιόμασταν μ' αυτούς πάνω στο στενό αυτό μονοπάτι, τα ζώα δε θα μπορούσαν ούτε να διασταυρωθούν, αλλά ούτε και να γυρίσουν πίσω. Σ' ορισμένα πάλι σημεία της πορείας μας τα βουνά σχηματίζουν μια προεξοχή, που φαίνεται σα θόλος πάνω από το στενό αυτό πέρασμα. Τέλος, ύστερα από αγωνία μίας ώρας φτάσαμε στις λιθόσκαλες. Ο δρόμος ακολουθεί μιάν ανηφόρα, γι αυτό είναι όλο στrophές, που μοιάζουν σα σκάλα και καταλήγουν στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, που είναι χτισμένη στα υψώματα του βουνού, που οι Βλάχοι το ονομάζουν, όπως και οι αρχαίοι Έλληνες, Πολυανό (Στράβων, βιβλίο 7, σελ327). Από το ύψος αυτό διέκρινα στο βάθος του ορίζοντα τον Αμβρακικό κόλπο, τη Λευκάδα και το βουνό Όλυμπο της Ακαρνανίας. Περιπλανήθηκα στο Μιτωκέλι και βρίσκoμαι στο ίδιο ύψος με την κορυφή του Ολύτσικα. Αγκάλιασα με το βλέμμα μου ολόκληρο το σύμπλεγμα των βουνών της νότιας Ηπείρου. Είχα μπροστά μου τα Τζουμέρκα και τα Άγναντα. Το βλέμμα μου, τέλος, σταμάτησε στο Συράκο ή Σύρο και στους Καλαρίτες και η έκπληξή μου ήταν μεγάλη που βρέθηκα σ' αυτήν την επιβλητική μοναξιά.

Η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου είναι έργο των Βλάχων από τους Καλαρίτες και έχει χτιστεί πρόσφατα. Στο περιστόλιό της, που προστατεύεται από έναν μεσότοιχο με κολώνες, βρίσκουμε μια στέρνα, ένα φούρνο, δωμάτια θολωτά και αρκετά για διανυκτέρευση ή ημερήσια παραμονή προσώπων, που είναι συνηθισμένα να φέρνουν μαζί τους προμήθειες για το ταξίδι τους. Περιεργάστηκα με προσοχή τις λεπτομέρειες αυτού του ιδρύματος και αφού περπάτησα στις ράχες του Πολυανού, ήταν για μένα πολύ ευχάριστη έκπληξη το ότι άκουσα τις καμπάνες να χτυπούν στους Καλαρίτες, που με έκαναν, για μιά στιγμή, να νιώσω ότι πλησιάζαμε σε μιά χριστιανική πόλη.

Διακρίναμε τους δρόμους, το καμπαναριό, τα σπίτια, έτοιμοι που νόμισα πως είχα φτάσει εκεί, παρόλο που βρίσκoμαι ακόμα μακριά από του να έχω ξεπεράσει τις δυσκολίες. Προχωρήσαμε, λοιπόν, κατεβήκαμε από ένα μονοπάτι που τραβούσε βορειο-ανατολικά και ήταν χαραγμένο στην κορυφή του βουνού, ώσπου φθάσαμε σε μία ωραία πηγή, που ήταν μέσα σ' ένα κιόσκι χτισμένο από πελεκητή πέτρα. Την πηγή δεν την έπιανε ο αέρας κι έτσι πρόσφερε στον ταξιδιώτη ένα ασφαλές καταφύγιο, όταν ο καιρός ήταν άσχημος ή τον έπιανε η νύχτα. Οι Βλάχοι, που αναχωρούν από τους Καλαρίτες, συναντώνται εκεί και με άλλους και ρίχνουν πυροβολισμούς για να χαιρετίσουν τους φίλους τους και καθώς η ηχώ επαναλαμβάνει και πολλαπλασιάζει τον κρότο, δημιουργείται ένας τέτοιος θόρυβος, που θα μπορούσε να προκαλέσει συναγερμό σε ολόκληρη τη δυτική οροσειρά της Πίνδου.

Σε μισή απόσταση από την πηγή αυτή κατέβηκα από μιά απότομη πλαγιά και μπήκα σε ένα δάσος από θάμνους, που μου πρόσφερε σε κάθε βήμα τη βλάστηση των βόρειων κλιμάτων ανακατεμένη με εκείνη της Ανατολής. Ξανάβλεπα για πρώτη φορά, ύστερα από πολλά χρόνια, τις φουντουκίες, τα σκληθήρα, τη φλαμουριά, το σφεντάμι, την αγριολεύκα, το γάβρο, τη φτελιά και με συγκίνηση αναγνώρισα αυτά τα δέντρα που στολίζουν και τα δάση της πατρίδας μου. Μου φάνηκε ότι συνάντησα σ' αυτά τους φίλους των νεανικών μου χρόνων και στην ανάμνηση της ευτυχισμένης αυτής ηλικίας τα δάκρυα έβρεξαν τα μάτια μου.

Τελικά, και ύστερα από τρία τέταρτα της ώρας κουραστική πορεία κάτω από τις στοές του πράσινου, βρέθηκα ξαφνικά μπροστά στο γκρεμό, που στο βάθος του κυλάει το ποταμάκι των Καλαριτών. Τα νερά του, καθαρά σαν το κρύσταλλο, αφρίζουν καθώς γκρεμίζονται από τους καταρράκτες. Από κει που βρίσκoμαι δεν έβλεπα παρά δύο πλευρές των απόκρημνων βράχων. Ρώτησα κατά πού πέφτει η πόλη και πώς μπορεί κανείς να βγει απ' αυτό το χάος, όταν οι οδηγοί μου μου έδειξαν μερικά σπίτια, που αιωρούνταν σχεδόν πάνω από τα κεφάλια μας και σε μία απόσταση περισσότερο από τερτακόσιες οργιές, και μου είπαν ότι ήταν οι Καλαρίτες, η ίδια πόλη που βλέπαμε από το πλάτωμα της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου. Παρατήρησα πως τα νερά που κατακρημνίζονταν από αυτά τα ύψη, έβρεχαν την πρόσοψη των βράχων και έμοιαζαν σαν άσπρα υδάτινα σεντόνια. Δεν μπορούσα να καταλάβω πώς ήταν δυνατό να φτάσω σ' αυτό το ύψος,

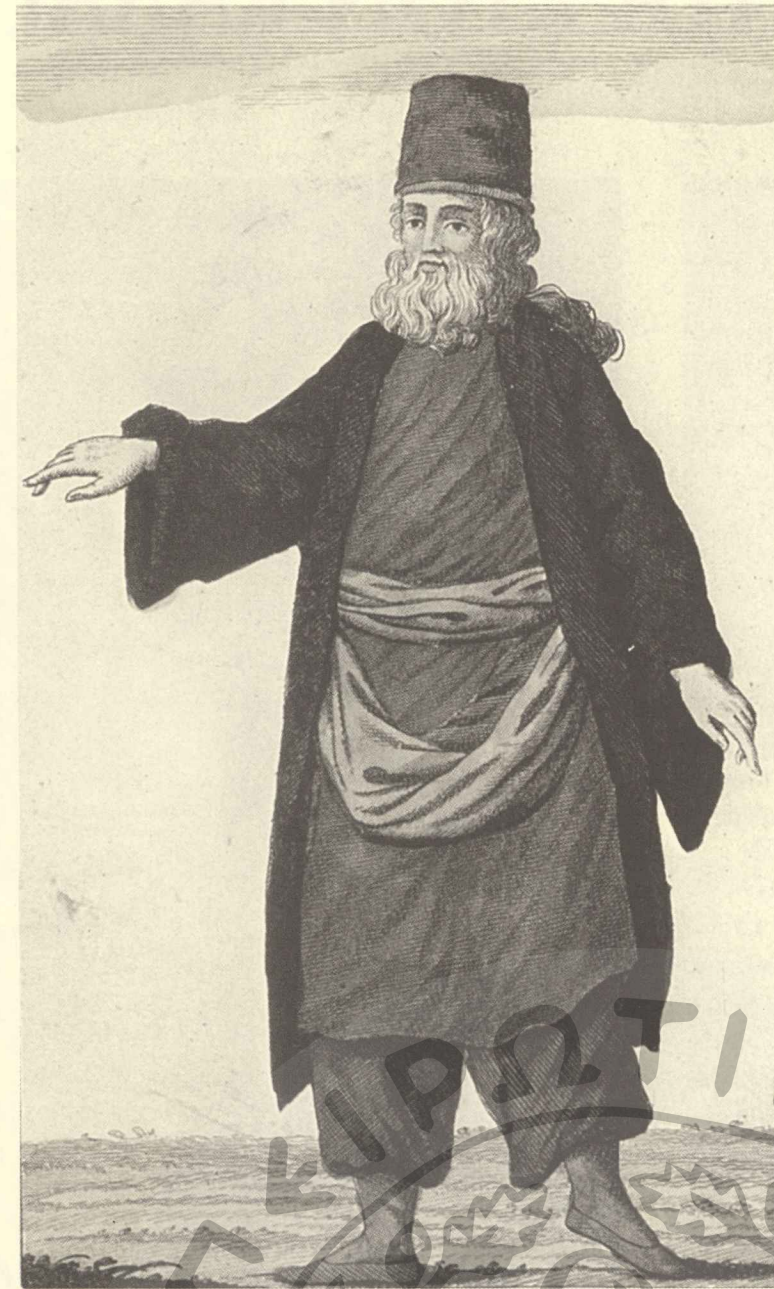
ύστερα από έναν μεγάλο κύκλο της διαδρομής μου.

Από μία γέφυρα χτισμένη από γρανίτη περάσαμε το μικρό ποτάμι και σε λίγο διέκρινα ένα άνοιγμα, απ' όπου αρχίζει ένα μονοπάτι, που τραβάει στον ανήφορο και φιδοσέρνεται ανάμεσα στα τσουγκάρια των βράχων και στις απότομες πλαγιές του βουνού, που κλιμακωτά φτάνουν ψηλά μέχρι επάνω στα σύννεφα. Πήραμε αυτή τη σκάλα, που τη βρήκα πολύ πιο άνετη απ' ότι φαίνεται, αφού οι άνθρωποι με φροντίδα καθάρισαν αυτό το μονοπάτι και έφτιαξαν κατά διαστήματα σημεία, που τα διαμόρφωσαν σε μέρη ξεκούρασης των ταξιδιωτών, δίπλα σε αυτή την ανηφορική ανάβαση και τα έχουν στολίσει με προσευχητήρια και εικόνες αγίων.

Κάναμε μισή ώρα να ανεβούμε αυτά τα βουναλάκια και να φτάσουμε στο σιδερένιο σταυρό, που είναι τοποθετημένος στην είσοδο της πόλης. Από εκεί πήρα τον ανήφορο, διασχίζοντας τους δρόμους, που όπως είχαν διαμορφωθεί έμοιαζαν με πεζοδρόμια, ώσπου να ανεβούμε στην κατοικία όπου θα διέμενα. Κι εκεί με περίμενε μία συγκινητική φιλοξενία. Στο ίδιο σπίτι είχε μείνει δύο φορές ο αδελφός μου. Βρήκα εκεί τους σπιτονοικοκύρηδες, που θα με φιλοξενούσαν, αλλά και τους πιο πλούσιους εμπόρους, έτοιμους να μου προσφέρουν όχι άχρηστες και τυπικές ευγένειες, αλλά μία ειλικρινή κι εγκάρδια φιλία.

Ο Στράβων αναφέρει ότι στην αρχαιότητα, που για μας τώρα είναι σαν τη νύχτα του χρόνου, ο Πολυανός, όπως άλλωστε και όλη η Ήπειρος είχε πληθυσμό πολυάριθμο, που άνθιζε. Οι Δόλοπες, αφού έμειναν εκεί για μεγάλο χρονικό διάστημα και πρόκοψαν τελικά αποσύρθηκαν. Έτσι, πραγματοποιήθηκε μία αλλαγή του πληθυσμού της, που ο χρόνος στον οποίο συντελέστηκε, χάνεται στις αρχαίες ακόμα αναταραχές και μετακινήσεις. Και χρειάστηκαν, αναμφίβολα, οι βαρβαρικές επιδρομές στην Ανατολή, για να ανακαλύψουμε πια στον Πολυανό μία χριστιανική εθνότητα, που απέφευγε τη δουλεία και το θάνατο.

Οι Καλαρίτες το 1815 αριθμούσαν πεντακόσιες ογδόντα βλάχικες οικογένειες εγκατεστημένες σε ένα τόπο που θα ταί-

Έλληνας παπάς. Επιχρωματισμένη λιθογραφία του Dall' Acqua από την Ιταλική έκδοση του έργου του Πουκεβίλ Viaggio in Morea, 1816.

ριαζε περισσότερο για να φωλιάζουν αετοί και όρνια παρά άνθρωποι. Χτισμένοι σε επάλληλα επίπεδα, άρχιζε από τα χείλη της αβύσσου και υψωνόταν προς τα πάνω σε απόσταση εξακόσιες οργιές στη νότια πλαγιά του βουνού Πάντουρε-Μούρε (Δασωμένο βουνό). Λένε, ότι την εκλογή μιάς τέτοιας τοποθεσίας την εμπνεύστηκαν οι Βλάχοι σπρωγμένοι από την επιθυμία τους να διατηρήσουν την ελευθερία τους και υπακούοντας την επιτακτική ανάγκη να επαγρυπνούν για την περιφρούρησή της από τις επιδρομές των βαρβάρων και των τελευταίων αυτοκρατόρων της Ανατολής, που μεταχειρίζονταν τους λαούς σαν νικημένους. Λόγω της θέσης τους αυτής, οι Μεγαλοβλαχίτες βρίσκονταν έξω από το οπτικό πεδίο των κατακτητών και έμεναν ξεχασμένοι, όταν μερικές καλύβες βοσκών, χτισμένες στην άκρη του Πάντουρε-Μούρε, πήραν, στην αρχή του 13ου αιώνα, το όνομα Καλαρίτες, από τα όμορφα νερά που κυλούσαν από τους βράχους τους. Η ηουχία που εξασφάλιζε αυτή η τοποθεσία σε όσους έμεναν εκεί και η ανεξαρτησία που απολάμβαναν, τράβηξαν, σιγά σιγά, κι άλλους κατοίκους, οι οποίοι, μια

και δεν είχαν γη να καλλιεργήσουν, επιδόθηκαν στην κτηνοτροφία. Ο πληθυσμός, αφού ανέπτυξε την οικιακή βιοτεχνία, δημιούργησε σχέσεις με τον περίγυρό του πουλώντας στην αρχή βούτυρο και τυριά στις γειτονικές πόλεις και μερικά άλλα προϊόντα στους εμπόρους των παραλίων κέντρων του Αμβρακικού κόλπου, γιατί είχαν εμπορικούς πράκτορες σκορπισμένους μέχρι μέσα βαθιά στην Πίνδο. Από το δίκτυο αυτών των πρακτόρων αγόραζαν οι Γάλλοι έμποροι γιδόμαλλο και δέρματα από τα κοπάδια των Βλάχων ακόμα από την εποχή του Λουδοβίκου 14ου (1638-1715). Μία αποθήκη αυτού του μονοπωλίου υπήρχε στο Μέτσοβο.

Το ενδιαφέρον που δημιουργείται από την αύξηση του κέρδους, δεν άργησε να παροτρύνει σιγά σιγά τους εργατικούς και δημιουργικούς Βλάχους να υφαίνουν τα μαλλιά των κοπαδιών τους. Και επειδή η βιοτεχνία τους είχε χαμηλή τιμή, άρχισαν να υφαίνουν χοντρά μάλλινα υφάσματα, που χρησιμοποιούνταν από τους Αλβανούς για να φτιάχνουν τις

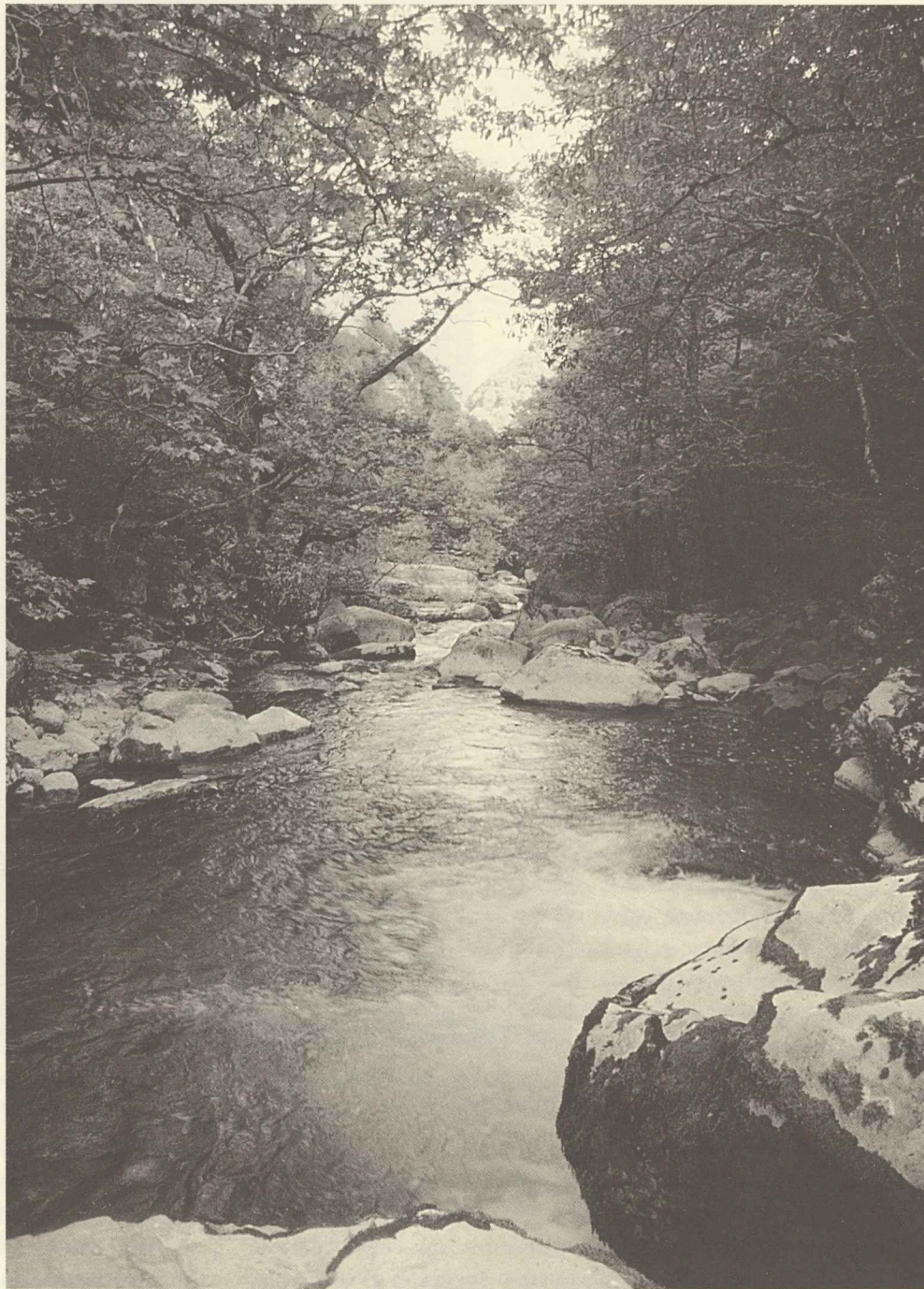
ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΚΟ

Γράφει η Ιωάννα Κ. Κωνσταντίνου

Φέτος, το καλοκαίρι στους Καλαρρύτες ήταν ένα από τα ωραιότερα. Ο καιρός ήταν ιδανικός για παραθερισμό, γλυκός και χωρίς αναπάντεχες ανατροπές. Ο ήλιος έλαμπε καθημερινά, κάνοντας την ατμόσφαιρα κρυστάλλινη και τα βράδια στην πλατεία και στις αυλές μας συντρόφευε μία ευχάριστη δροσιά: η δροσιά του βουνού και του αμόλυντου αέρα. Διασχίζοντας τα καλντερίμια μέσα στη νύχτα, ζευγαράκια πυγολαμπίδων χόρευαν ανάμεσα στις βατομουριές και γύρω από το ευωδιαστό ψηλό χορτάρι. Ξεχάσαμε τις περσινές βροχές με την ψύχρα και την ομίχλη, που κάθε πρωί στεκόταν επάνω από τον Καλαρρύτικο και σιγά σιγά ανέβαινε μέχρι το φρύδι της Πουλιάνας.

Όχι βέβαια ότι η Φύση δεν καλοδέχεται μία καλοκαιρινή μπόρα κάπου κάπου. Έχει και η βροχή τα δικά της δώρα. Πέρσι, ας πούμε, το χωριό ήταν στολισμένο ολόκληρο το καλοκαίρι με πλήθος από πολύχρωμα βουνίσια αγριολούλουδα κι όσο για τις φυλλωσιές των δέντρων γυάλιζαν από μακριά σα να ήταν στυλθωμένες. Ακόμα και οι παπαρούνες έμειναν σπαρμένες στο χορτάρι μέσα στον Αύγουστο, δείγμα μιάς ατελείωτης άνοιξης.

Όμως εφέτος, μετά τη μεσημεριάτικη ζέστη, ο καιρός ήταν ιδανικός για περπάτημα. Και πιο διαλεχτή διαδρομή, ήταν η βόλτα στον Καλαρρύτικο. Ξεκινώντας από το παλιό πέτρινο γεφύρι, σκεπασμένο τώρα πια και χαμένο, σχεδόν, κάτω από τις πυκνές φυλλωσιές, παίρνουμε το μονοπάτι -ή μάλλον ότι έχει απομείνει από αυτό- στα δεξιά μας. Αριστερά βρίσκονται τα ίχνη του άλλου μονοπατιού, που ανέβαινε μέχρι τον Αη-Γιώργη, και που σήμερα είναι αδύνατο να το διαβείς. Πνιγμένο στη θλάσση είναι και το μονοπάτι του Χρούσια, αλλά εξακολουθεί να προσφέρει μία ιδιαίτερη ευχαρίστηση σαν το περπάτάς, κρυμμένος όπως βρίσκεσαι, κάτω από τα

Πηδώντας από βράχο σε βράχο διασχίζουμε τις δροσερές όχθες του ποταμού.

πλατάνια ακούγοντας ολόγυρά σου το βουητό του ορμητικού νερού. Η διέλευση του μονοπατιού μας δυσκολεύει. Κλαριά και βάτα μας πνίγουν από παντού και πρέπει να τα παραμερίζουμε διαρκώς για να περάσουμε. Πατώντας στο παχύ χορτάρι, το βλέμμα μας φεύγει ψηλά απέναντι τους μικρούς λιγνούς καταρράκτες που κατακυλούν ολόγυρα στους γκρε-

μούς και ενώνουν το νερό τους με τα νερά του ποταμού. Η κοίτη του Χρούσια σιγά σιγά ανηφορίζει. Μπροστά μας το νερό γκρεμίζεται κάθε τόσο από ψηλά βράχια και πέφτει με δύναμη, αφρίζοντας, σχηματίζοντας κάθε τόσο λιμνούλες, που πάνω τους βουίζουν κάθε λογής ζουζούνια. Μεγάλα στυλπνά βράχια σηματοδεύουν το πέρασμα του κρυσταλλένιου νερού. Πιο

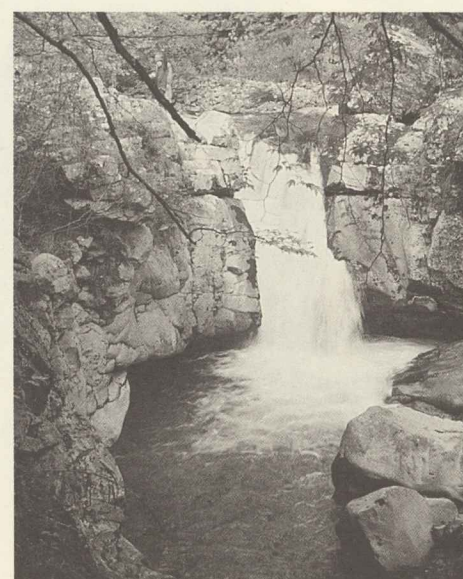

πέρα, άλλα βράχια, πράσινα από τα μούσκλια, βουτάνε στο νερό. Βότσαλα ολοστόγγυλα αναπαύονται στις όχθες, ξασπρισμένα από το λαμπερό φως. Σε λίγο, προσπερνάμε στα αριστερά τα εγκαταλειμμένα μαντάνια των Καλαρρυτών. Τίποτα πια δε θυμίζει τις παλιές τους δόξες. Μιά τροπική, θά 'λεγες, ζούγκλα κρύβει μέσα της το κατεστραμμένο κτίριο, σαν να ήταν το κάστρο της "ωραίας κοιμωμένης". Θα έρθει άραγε ποτέ η ώρα για να λυτρωθεί από τα μάγια και να ξυπνήσει και τούτο;

Η θέα μπροστά μας γίνεται όλο και πιο συναρπαστική. Πηδώντας από βράχο σε βράχο διασχίζουμε τις δροσερές όχθες θαυμάζοντας κάθε γωνιά του γέρικου ποταμού. Μικρά νερόφιδα και κρυμμένες κάτω από πέτρες πέστροφες στολίζουν το νερό. Μιά μικρή στάση στην αμμουδερή όχθη, για να εισπνεύσουμε την ευωδιά του πλατανιού, της ρίγανης και της μέντας. Οι αγριοφραουλιές σεμνά περιμένουν με υπομονή την επόμενη άνοιξη για να δέσουν ξανά τον καρπό τους. Κρυμμένα μέσα στα καταπράσινα κλαδιά τραγουδούν την ευτυχία τους τα πουλάκια.

Συνεχίζουμε και πάλι, προσπαθώντας να βρούμε έναν τρόπο να χωθούμε

όλο και πιο βαθιά μέσα στα "άδυστα" της κοίτης του ποταμού. Και ξαφνικά το βλέμμα μας παγώνει εκεί κάτω στα βράχια, μπροστά στη βαθειά λιμνούλα. Σταματά η απόλαυση, προσγειωνόμαστε στην απίστευτη πραγματικότητα. Άδεια πλαστικά μπουκάλια απορρυπαντικών πεταμένα μαζί με άδεια πακέτα από τοιγάρα μισό μόλις μέτρο δίπλα από το νερό. "Ψάρεμα" με χλωρίνη! Έφτασε κι αυτό στα μέρη μας, εδώ και πολύ καιρό, όπως μάθαμε, όπως φτάνουν όλα τα κακά μαντάτα. Το ποτάμι βογγάει. Οι πέστροφες χάνονται. Ο γόνος εξολοθρεύεται. Ποιός χάνει, ποιός κερδίζει; Βαδίζουμε λίγο ακόμα, προσπαθώντας να μη χάσουμε το λίγο κέφι που μας απέμεινε. Το ποτάμι μας ανταμείβει, γίνεται όλο και πιο όμορφο. Οι λίμνες μεγαλώνουν και γίνονται χρυσοπράσινες. Τα πλατάνια ψηλώνουν. Η χαράδρα κλείνει. Σε λίγο, το μονοπάτι σταματά εντελώς και πανύψηλα βράχια μας δείχνουν το τέλος της διαδρομής αυτής. Μέσα σε όλο του το μεγαλείο, ο Καλαρρύτικος μας καλεί να σταματήσουμε εδώ. Παίρνουμε σκεπτικοί το δρόμο της επιστροφής. Στο βάθος, μακριά στον ορίζοντα, στέκει σκεφτική και η Κακαρότσα. Εκείνη τα βλέπει όλα.

Έλληνας έμπορος, χαλκογραφία του Stackelberg, 1811

κάπες του δικού τους τύπου.

Αφού αυτό το είδος παραγωγής αναπτύχθηκε σε είδος τέχνης, σε είδος επαγγελματικής σταδιοδρομίας, τότε χρησιμοποίησαν το Γαλλικό Περίπτερο για να εξάγουν στο εξωτερικό τα υφάσματα που παρήγαν. Αργότερα, θέλησαν να ακολουθήσουν τις συσκευασίες των εμπορευμάτων τους στο αγοράς και να αγοράζουν από εκεί άλλα εμπορεύματα για τις δικές τους ανάγκες. Έτσι άρχισαν σταδιακά να γίνονται έμποροι και καθώς συσσωρεύονταν στα χέρια τόσο οικονομικών ανθρώπων τα πλούτη, οι Μεγαλοβλαχίτες από τους Καλαρίτες, το Συράκο, το Μέτσοβο, τον Ασπροπόταμο και το Ζαγόρι άρχισαν πια να διασκορπίζονται σε διάφορα ναυτικά και εμπορικά κέντρα της Μεσογείου και χρησιμοποιώντας τώρα τα ελληνικά εμπορικά πλοία (Γαλαξιδιώτικα), αντί των ξένων που χρησιμοποιούσαν παλιότερα, άρχισαν να μεταφέρουν οι ίδιοι τα εμπορεύματά τους στην Ευρώπη και να φέρνουν άλλα από εκεί. Με τη βολίδα (σκυνδάλιο-βυθόμετρο) και την πυξίδα στο χέρι πολλαπλασίασαν τις προσπάθειες και μέσα σε μισόν σχεδόν αιώνα, από το 1760 μέχρι τις μέρες μας (1815), ίδρυσαν εμπορικούς οίκους στη Νάπολη, στο Λιβόρνο, στη Γένοβα, στη Σαρδηνία, στο Κάντιξ, στη Σικελία και στη Μάλτα. Άλλοι πάλι εγκαταστάθηκαν στη Βενετία, στην Τεργέστη, στην Αγκόνα και στη Ραγούζα. Ένας μικρός αριθμός από αυτούς, [...] άρχισαν να έχουν εμπορικές σχέσεις με τη Βιέννη, την Κωνσταντινούπολη και τη Μόσχα [...].

Σύμφωνα με αυτά που είπα για το εμπόριο των Βλάχων, δεν θα πρέπει να εκπλαγούμε, που βρίσκουμε στους Καλαρρύτες αντιπροσωπείες των κυριότερων οίκων της Ευρώπης, ώστε οι έμποροι των χωρών να γνωρίζουν από κοντά την όλη διακίνηση του εμπορίου στο οποίο μετέχουν [...]. Επίσης παίρνουν μέρος στις εξαγωγές δερμάτων λαγών,

ασβών και αρκούδων προς το βασίλειο της Νάπολης, για να τα ανταλλάξουν με σειρήτια και χρυσοκλωστές. Τέλος, παίρνουν μέρος στο εμπόριο γουναρικών, στο οποίο χρησιμοποιούν και Ανατολίτες. Τα γουναρικά αυτά τα φέρνουν από τη Ρωσία. Ωστόσο, αυτή η αύξηση των κερδών, που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια του εικοσαετούς ναυτικού πολέμου, είναι πιθανόν, με την επικράτηση της ειρήνης, που συνήθως ξαναφέρει τα κράτη στα κανονικά τους μέτρα, να ξαναφέρει και τους Μεγαλοβλαχίτες στο παλιό τους εμπόριο, δηλαδή στην πώληση των δερμάτων των κοπαδιών τους και των προϊόντων της οικειακής χειρονακτικής βιοτεχνίας τους.

Η λαϊκή τάξη, που δεν έχει κεφάλαια, ασχολείται με έναν κλάδο της βιοτεχνίας πολύ προσοδοφόρο στην Αλβανία. Είναι η κατασκευή χρυσών κοσμημάτων και αντικειμένων από χρυσό και ασήμι. Όσοι από τους Βλάχους δεν είναι υπάλληλοι στις υφαντουργίες και τα διάφορα άλλα βιοτεχνικά εργοστάσια, γίνονται χρυσοχόοι και αργυροχόοι. Οι ταξιδεμένοι Βλάχοι μιλούν αρκετές ξένες γλώσσες, έχουν καλές βιβλιοθήκες με πολλά βιβλία στα γαλλικά και ιταλικά, έχουν περιποιημένες και καλαισθητες εκδόσεις των Ελλήνων Κλασικών. Ένας ξένος βρίσκει σ' αυτές τις βιβλιοθήκες τέτοια φιλολογική βοήθεια, που είναι δύσκολο να τη φέρει μαζί του στα ταξίδια. Το πιο καταπληκτικό είναι να παρατηρήσει κανείς και να δει το πνεύμα της τάξης και της νοικοκυροσύνης, που βασιλεύει στις οικογένειες και στις βλάχικες πόλεις. Μιά συνετή προνοητικότητα μεταδίδεται από γενιά σε γενιά, για να κατευθύνει και να διαχειρίζεται κάθε τι που μπορεί να βελτιώσει τη ζωή και να αυξήσει την περιουσία του ανθρώπου μέσα στο καθεστώς του δεσποτισμού που επικρατεί σε αυτόν τον τόπο.

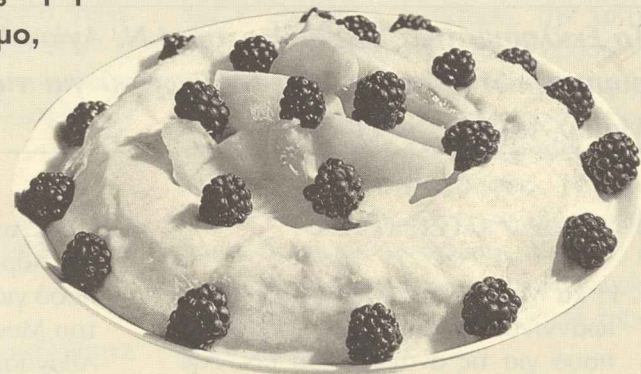
Στην Πίνδο τα πρώτα χιόνια πέφτουν ύστερα από τις καταιγίδες, που ξεπούν κατά το τέλος Σεπτεμβρίου. Προς τα μέσα Οκτωβρίου αρχίζουν να ασπρίζουν από τα χιόνια οι κορυφές της Κακαρδίτσας και των Τζουμέρκων. Σε κάθε αλλαγή της Σελήνης και στην αλλαγή των ατμοσφαιρικών συνθηκών έρχονται καινούρια χιόνια, που φτάνουν μέχρι τον Πολυνό. Στο τέλος Νοεμβρίου τα χιόνια φράζουν το πέρασμα από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και οι άνθρωποι επικοινωνούν με τον έξω κόσμο ακολουθώντας το ρεύμα του ποταμού Καλαρρύτικου μέχρι την Κηπίνα, τη μυστηριώδη αυτή σπηλιά, όπου οι Χριστιανοί έχουν χτίσει ιερό στην Παναγία. Τέλος, το Δεκέμβριο η παγωνιά σκληραίνει το χιόνι, οι Καλαρίτες μένουν απομονωμένοι από την Ήπειρο και οι κάτοικοί τους επικοινωνούν και συνεννοούνται με τους γείτονές τους με αλληλογραφία, στέλνοντας τα γράμματα με έμπειρους κυνηγούς.

Προνοητικοί καθώς είναι οι κάτοικοι, κάνουν έγκαιρα τις προμήθειές τους και μερικά καταστήματα, για να εξασφαλίσουν τους φτωχούς Βλάχους, που δε μπόρεσαν να κάνουν έγκαιρα τις προμήθειες, αψηφούν τις άσχημες καιρικές συνθήκες και συνεχίζουν να μεταφέρουν εμπορεύματα. Η βιοτεχνία των βλάχων ανθίζει και με τους πάγους. Περισσότερο συγκεντρωμένοι το χειμώνα, γνέθουν μαλλί και υφαίνουν τα χοντρά υφάσματα, που είναι η πηγή του πλούτου τους.

(σ υ ν ε χ ί ζ ε τ α ι)

Συνταγές των Καλαρρυτιών

Φθινόπωρο στους Καλαρρύτες σημαίνει μαύρα ζουμερά Βατόμουρα, γυαλισμένα από τις βροχές και τον άνεμο, αλλά και φρέσκα καρύδια. Καθαρίστε τα καρύδια, μαζέψτε τα Βατόμουρα σε καλάθια και φτιάξτε γλυκά για τα παιδιά, αλλά και για εμάς τους λίγο μεγαλύτερους. Οι βιταμίνες φέρνουν μακροζωία.

Τάρτα με αχλάδια και καρύδια

ΥΛΙΚΑ

Για τη ζύμη: 2½ φλυτζάνια αλεύρι
• λίγο αλάτι, 3 κ. σ. νερό
100 γρ. βούτυρο τριμένο • 50 γρ. ελαιόλαδο • ½ φλυτζάνι ζάχαρη
½ φλυτζάνι αλεσμένα καρύδια
2 κρόκοι ελαφρά χτυπημένοι • 1 ασπράδι χτυπημένο

Κοσκινίζουμε το αλεύρι με το αλάτι και τα βάζουμε σε ένα μεγάλο μπωλ μαζί με το βούτυρο και, το λάδι. Ζυμώνουμε καλά και προσθέτουμε τη ζάχαρη και τα καρύδια. Προσθέτουμε τους κρόκους και το νερό. Η ζύμη δεν πρέπει να είναι πολύ στεγνή. Βάζουμε τη ζύμη ανάμεσα σε δύο φύλλα λαδόχαρτο, στο ψυγείο για μισή τουλάχιστο ώρα.

Για τη γέμιση:

4 μεγάλα αχλάδια κομμένα στη μέση και καθαρισμένα, στραγγισμένα γιαούρη
2 κ. σ. φιλοκομμένα καρύδια
1 τέταρτο του φλυτζανιού ζάχαρη και 2 κ. σ. επί πλέον μισό φλυτζάνι νερό

Λιώνουμε τη ζάχαρη στο νερό σε σιγανή φωτιά. Βράζουμε στη συνέχεια για 4 λεπτά. Προσθέτουμε τα αχλάδια και τα βράζουμε για 10-15 λεπτά ή ώσπου να μαλακώσουν λίγο. Βγάζουμε τη ζύμη από το ψυγείο και ανοίγουμε με τα 2/3 ένα χοντρό φύλλο. Το απλώνουμε στο ταψάκι. Τοποθετούμε επάνω τα αχλάδια με τη στενή πλευρά τους προς το εσωτερικό του ταψιού. Καλύπτουμε με ένα δεύτερο φύλλο, που φτιάχνουμε με την υπόλοιπη ζύμη. Κλείνουμε τις άκρες των δύο φύλλων πιέζοντας και αλείφοντας με νερό. Αλείφουμε την τάρτα με το χτυπημένο ασπράδι και κοσκινίζουμε από πάνω δύο κουταλιές ζάχαρη. Ψήνουμε 30-35 λεπτά στους 190° C. Σερβίρουμε την τάρτα κρύα, συνοδευμένη με γιαούρη και καρύδια.

Τάρτα Βατόμουρων με μαρέγγα

ΥΛΙΚΑ

Ένα βαθύ πιάτο με φρέσκα Βατόμουρα • Για τη ζύμη: 100 γρ. λυωμένο βούτυρο
1 κουταλιά σούπας ζάχαρη
150 γρ. αλεύρι • 1 κρόκο αβγού
4 κουτ. σούπας κρύο νερό

Σε ένα μπωλ ανακατεύουμε όλα μαζί τα υλικά και τα ζυμώνουμε. Προσοχή να μη βάλουμε πολύ αλεύρι και στεγνώσει η ζύμη. Ανοίγουμε τη ζύμη σε ένα χοντρό φύλλο είτε με πλάστη είτε με το χέρι κατ' ευθείαν μέσα σε βουτυρωμένο ταψάκι. Τρυπάμε τη ζύμη με ένα πηρούνι σε διάφορα σημεία και την ψήνουμε για 10-12 λεπτά στους 200° C.

Για τη γέμιση:

2 κρόκους 2 κουτ. σούπας ζάχαρη και 1 κ. σ. Βανίλα
250 κ.ε. γάλα
1 κ. σ. Άνθος αραβοσίτου (κορνφλάουρ)
3 φύλλα φυσικής ζελατίνης

Ανακατεύουμε όλα τα υλικά μαζί σε κατσαρόλα και σε σιγανή φωτιά, έως ότου δέσει η κρέμα. Στο τέλος βάζουμε τη ζελατίνη και ανακατεύουμε εκτός φωτιάς ώσπου να διαλυθεί. Ρίχνουμε την κρέμα επάνω στην ψημένη ζύμη και τοποθετούμε από πάνω τα Βατόμουρα. Ψήνουμε για 10 λεπτά σε 225° C. Για τη μαρέγγα, χτυπάμε 3 ασπράδια αβγού (σε θερμοκρασία δωματίου) στο μπλέντερ με μισό κουταλάκι ξύδι μέχρι να πιάσουν. Βάζουμε τη μαρέγγα επάνω στην ήδη ψημένη τάρτα και ξαναψήνουμε για 15-20 λεπτά στους 170° C.

Κρέμα-ζελέ με Βατόμουρα

ΥΛΙΚΑ

Μία μεγάλη κονσέρβα ροδάκινα
350 γρ. κρέμα γάλακτος
3 φύλλα ζελατίνη διαλυμένα σε δύο κουτ. ζεστό νερό
2 κ. σ. λικέρ πορτοκαλί
100 γρ Βατόμουρα

Ζεσταίνουμε σε ένα κατσαρολάκι 300 γρ. χυμό από τα ροδάκινα και διαλύουμε μέσα τη ζελατίνη. Βγάζουμε από τη φωτιά. Κρατάμε άλλα 200 γρ. χυμό στο ψυγείο. Λιώνουμε 4 μισά ροδάκινα στο μπλέντερ και προσθέτουμε μετά την κρέμα. Χτυπάμε μέχρι να πιάσει λίγο. Ρίχνουμε το μίγμα μέσα στο κατσαρολάκι με το ζεστό χυμό, ανακατεύοντας διαρκώς και μετά όλο μαζί σε φόρμα ψυγείου. Ψήνουμε για 8 ώρες τουλάχιστον. Προτού να σερβίρουμε το γλυκό, βάζουμε για ένα λεπτό τη φόρμα σε ζεστό νερό, ώστε να ξεκολλήσει. Αναποδογυρίζουμε σε μία πιατέλα. Κόβουμε τα υπόλοιπα ροδάκινα σε φέτες και τα βάζουμε στο κέντρο. Τα περιχύνουμε με το χυμό που κρατήσαμε, ανακατεμένο με το λικέρ. Από πάνω ρίχνουμε τα φρέσκα Βατόμουρα και σερβίρουμε αμέσως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ Ι. Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών ενημερώνει τους συμπατριώτες και φίλους του χωριού για τις δραστηριότητές του του τετραμήνου Μαΐου-Αυγούστου 2004.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΔΩΡΕΕΣ

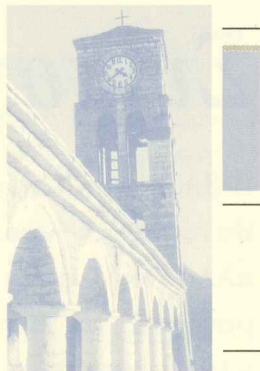
1. Η κα Μαρία Πολ. Μουσαφίρη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου.
2. Ο κ. Γεώργιος Νέσσης, από Ρώμη, προσέφερε χρηματικό ποσό.
3. Η κα Μαριγώ Νέσση, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό.
4. Ο κ. Αλέξ. Σακαβίτσης, από Καλαρρύτες, προσέφερε χρηματικό ποσό.
5. Ο κ. Χρήστος Π.Γκογκάκης, από Ιωάννινα, edώρισε δύο τραπεζάκια για Αρτοκλασία στους Ι.Ν. Αγ. Αθανασίου και Αγ. Χριστοφόρου.
6. Οι οικογένειες Βασιλικής Μπισδάκη-Σακκουλά και Αθανασίας Μπισδάκη-Αλεξοπούλου, από Αθήνα, προσέφεραν χρηματικό ποσό για την αγιογράφηση φορητής εικόνας των Αγ. Πάντων του παρεκκλησίου.
7. Η οικογένεια Ιωάννου Νικ. Μπαϊκούση, από Αθήνα, προσέφερε χρηματικό ποσό για την εικόνα των Αγ. Πάντων.
8. Η κα Άννα Ευαγγ. Μπαρμπούτη, από Λάρισα, προσέφερε χρηματικό ποσό για την αγιογράφηση εικόνας Παναγίας, Αγ. Πάντων.
9. Ανώνυμος από Αθήνα, προσέφερε χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ι. Ν.
10. Η οικογένεια Κων/νου Κωστάκη, από Καλαρρύτες, προσέφερε χρηματικό ποσό στη μνήμη Ζαχαρούλας Κοταρέλα.
11. Η οικογένεια Θεοδώρου Γκογκάκη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Ζαχαρούλας Κοταρέλα.
12. Ο κ. Γρηγόριος Απ. Γκατζόγιας, από Συκούριο Λάρισας, προσέφερε χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ι.Ν.
13. Ο κ. Πέτρος Ευαγγ. Φασούλας, από Λάρισα, προσέφερε χρηματικό ποσό για την αγιογράφηση εικόνας Αγ. Πάντων.
14. Η κα Ανδρομάχη Δογορίτη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό στη μνήμη του συζύγου της και στενών συγγενών της.

15. Ο κ. Απ. Γ. Γκατζόγιας, από Συκούριο Λάρισας, προσέφερε χρηματικό ποσό για αγιογράφηση φορ. Εικόνας του Μυστικού Δείπνου, για τον Αγ. Αθανάσιο.
16. Η κα Βικτωρία Πατούνη-Μπακόλα, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό στη μνήμη του αδελφού της Ευριπίδη Πατούνη.
17. Η οικογένεια του Ιερέα Σπυρίδωνα Μποτσιώλη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Ζωής Μουσαφίρη.
18. Η κα Ροδούλα Πολίτη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό στη μνήμη της μητέρας της Περεσφόνης Λάλα-Πολίτη.
19. Οι αδελφοί Παύλου Μπελάλη (Χριστόφορος, Σπύρος, Ορέστης, Αγγελική) προσέφεραν χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη του εξαδέλφου τους Αντώνη Ζαρίμπα.
20. Η οικογένεια Βασ. Παυλίδη από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Αντώνη Ζαρίμπα.
21. Η κα Μαρία Μπαμπασίκα, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Αντωνίου Ζαρίμπα.
22. Η οικογένεια Κων/νου Τσόλα, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Αντωνίου Ζαρίμπα.
23. Ο κ. Παντελής Σωτ. Μπακαγιάννης, από Καλαρρύτες, προσέφερε χρηματικό ποσό για ανάγκες του Ι.Ν. (Αγ. Ανάργυροι).
24. Η οικογένεια Ευαγγέλου Γκούμα, από Ιωάννινα, χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Αντωνίου Ζαρίμπα.
25. Η οικογένεια Ελένης και Δημ. Σόγια, από Τρίκαλα, προσέφερε χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ι.Ν.
26. Η οικογένεια Βασιλικής Γ. Μουσαφίρη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Ζωής Μουσαφίρη.
27. Η κα Αλεξάνδρα Ζορμπαλά-Λάσκαρη, από Λάρισα, προσέφερε χρηματικό ποσό για την αγιογράφηση της

εικόνας των Αγ. Πάντων.

28. Η οικογένεια Πολύβιου Μουσαφίρη, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Ζωής Μουσαφίρη.
29. Η οικογένεια Κούλας Κ. Χατζηγιάννη-Τζαλματζή, από Ιωάννινα, χρηματικό ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Αντωνίου Ζαρίμπα και ποσό για αποπεράτωση εικόνας Αγ. Πάντων του παρεκκλησίου.
30. Η οικογένεια Πέτρου Δημασθένους, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό στη μνήμη Αντωνίου Ζαρίμπα.
31. Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών *Η ΠΙΝΔΟΣ* προσέφερε χρηματικά ποσά αντί στεφάνων στη μνήμη Ζωής Μουσαφίρη και Αντωνίου Ζαρίμπα.
32. Η οικογένεια Ηλία Μπαρμπούτη, από Ιωάννινα, edώρησε δύο κηροστάτες (αμμοδόχους) και ένα δοχείο τοποθέτησης κηρών για τις ανάγκες των δύο παρεκκλησίων.
33. Η οικογ. Αικατερίνης Κομπίλα από Ιωάννινα, χρηματικό ποσό στη μνήμη του συζύγου της Κώστα.
34. Ο κ. Δημήτρης Απ. Αντωνίου, από Φάρσαλα, χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ι.Ν.
35. Η οικογ. Μαργαρίτας Μούκα-Ζαρίμπα, από Ιωάννινα, χρημ. ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη του αδελφού της Αντωνίου Ζαρίμπα.
36. Η οικογ. Αποστόλου Φούζα, από Ιωάννινα, χρημ. ποσό αντί στεφάνου στη μνήμη Ζωής Μουσαφίρη.
37. Οι οικογένειες Μιχάλη και Γιώργου Ι. Μπακαγιάννη, από Αθήνα, χρηματ. ποσά στη μνήμη της θείας τους Βιργινίας Φώλλα, το γένος Γεωργίου Μπακαγιάννη.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά όλους τους πιο πάνω αναφερόμενους συμπατριώτες και φίλους των Καλαρρυτών για τις ευγενικές προσφορές τους και εύχεται στον Ύψιστο υγεία και χαρά στους ίδιους και στις οικογένειές τους.

ΕΞΟΚΚΛΗΣΙ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Αποπερατώθηκαν όλες οι εργασίες συντήρησης και ανακαίνισης του γραφικού εξωκκλησίου του Αγίου Αθανασίου με την τοποθέτηση σχιστολιθικής πλάκας στη στέγη, την αντικατάσταση θυρών, παραθύρων, τέμπλου και εικόνων και τέλος, με τον υδροχρωματισμό των εσωτερικών τοίχων.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ,

Αυτά βρίσκονται εκατέρωθεν του Ι.Ν. Αγ. Νικολάου. Κατά το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουλίου ε.έ. αποπερατώθηκαν οι εργασίες ελαιοχρωματισμού και υδροχρωματισμού των δύο παρεκκλησίων και του Ι.Ν. Αγ. Νικολάου. Έγιναν επίσης η τοποθέτηση νέων ιερών εικόνων στα δύο τέμπλα των παρεκκλησίων και η πλακόστρωση των μπροστινών δαπέδων τους. Ανατέθηκε σε έμπειρο οικοδόμο η αρμολόγηση των εξωτερικών τοίχων τους όπως και του Αγίου Βήματος ώστε να προστατευτούν οι τοίχοι από την ανερχόμενη υγρασία. Εξωτερικά, θα γίνει επίστρωση του περιφερειακού αύλακος με ισχυρό γκρο-μπετόν. Οι εργασίες αυτές ξεκίνησαν με δαπάνες του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, από χρηματικά ποσά που προσέφεραν συμπατριώτες και φίλοι του χωριού μας.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ Ι.Ν. ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ

Μετά την αποδέσμευση του οικοπέδου του Ι.Ν., που βρίσκεται στη θέση "Φύτρου" από τον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτών *Η ΠΙΝΔΟΣ*, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο το παραχώρησε, μετά από αίτηση του προέδρου της Κοινότητας, για χρήση -και μόνον- παιδικής χαράς, στον *Πανθεσσαλικό Σύλλογο Λαρίσης*, ώστε να διαμορφώσει το χώρο κατάλληλα και με ίδιες δαπάνες.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΥΔΡΟΡΟΩΝ ΣΤΙΣ ΣΤΕΓΕΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Στις αρχές Ιουλίου τοποθετήθηκαν 54 μ. περίπου υδρορροές στις στέγες των δύο παρεκκλησίων του Ι.Ν., προκειμένου να συγκεντρώνεται η μεγάλη ποσότητα βρόχινου νερού και να αποφευχθεί η υγρασία των εξωτερικών τοίχων.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΤΟΥ Ι. Ν.

Κατά τον περασμένο Ιούλιο υποβλήθηκε μελέτη για την κεντρική θέρμανση του Ι.Ν. από ειδικό μελετητή μηχανολόγο στην αρμόδια 8η Εφορεία Βυζαντινών Μνημείων, στα Ιωάννινα. Η μελέτη εγκρίθηκε και ελπίζουμε ότι οι εργασίες εγκατάστασης θα ξεκινήσουν από το Σεπτέμβριο.

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΟΥ Ι.Ν.

Στις αρχές Αυγούστου υποβλήθηκε αίτηση προς την αρμόδια 8η Εφορεία Βυζ. Μνημείων για τη άμεση αποστολή συνεργείου ειδικών συντηρητών τοιχογραφιών στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου. Όπως είναι γνωστό, οι τοιχογραφίες του Ι.Ν. βρίσκονται σε τραγική κατάσταση, η δε τοιχοποιία έχει υποστεί πολλές σοβαρές ρωγμές μετά από σεισμούς. Το εσωτερικό του βυζαντινού αυτού μνημείου, με έτος πρώτης ανέγερσης το 1480, χρειάζεται επιγόντως συντήρηση.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΠΑΖΩΝ ΑΠΟ ΑΥΛΕΙΟ ΧΩΡΟ Ι.Ν.

Το Εκκλησ. Συμβούλιο βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με αρμόδιο γραφείο για τη μεταφορά των μπαζών, που άφησαν τα συνεργεία του αναδόχου (εργολάβου) στον αύλειο χώρο του Ι.Ν. και αφού πρώτα επιλυθεί το πρόβλημα της διέλευσης των ειδικών μηχανημάτων από την είσοδο του χωριού έως τον Ι.Ν. Η απαιτούμενη δαπάνη φτάνει τα 9000 Ευρώ και μετά από σχετική έκπτωση. Πιστεύουμε ότι και αυτή τη φορά οι συμπατριώτες μας θα μας συνδράμουν ώστε να εκτελεστεί το έργο και να διευκολυνθεί η εγκατάσταση του συστήματος κεντρικής θέρμανσης στον Ι.Ν.

ΕΞΟΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ, ΑΓ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ, ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Εφόσον μας ευνοήσουν οι συνθήκες, επιθυμούμε να προγραμματίσουμε εργασίες ανακαίνισης και συντήρησης εξωτερικά, των τριών αναφερθέντων εξωκκλησίων, που βρίσκονται αντίστοιχα το πρώτο στο Λιβάδι, το δεύτερο λίγο πριν την είσοδο του χωριού και το τρίτο κάτω από το βουνό Καλόγηρος, μέσα στην ιστορική σπηλιά.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΚΑΦΕΝΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ

Ύστερα από άγνονη δημοπρασία δύο Κυριακών και προσφορά της κας Βιολέτας Κ. Αρλέτου με αίτηση, την τρίτη Κυριακή, το Μητροπολιτικό Συμβούλιο Άρτας ενέκρινε την ενοικίαση σε αυτήν του καφενείου της κεντρικής πλατείας Καλαρρυτών, που βρίσκεται κάτω από το πρώην κοινοτικό γραφείο. Η συμφωνία ενοικίασης έγινε για έξι χρόνια και με δικαίωμα ανανέωσης. Υπάρχει η υποχρέωση να παραμένει το καφενείο ανοιχτό τα Σαββατοκύριακα κατά τους χειμερινούς μήνες.

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

ΝΕΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους και πατριώτες που μας στήριξαν οικονομικά:

Γεροδήμος Νικόλαος, Κηπίνα

Γκογκάκης Κωνσταντίνος, Ιωάννινα

Γκογκάκης Χρήστος, Ιωάννινα

Γκούμας Ευάγγελος, Ιωάννινα

Μανωλοπούλου Νταίζη, Λάρισα

Μόκας Γεώργιος του Γρηγορ., Βλοχός Καρδίτσας -

Μηολάνος Θεοφίλοκλης, Ιωάννινα

Τσόλας Κωνσταντίνος, Ιωάννινα.

ΔΩΡΕΑΝ ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΣ, ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΖΩΩΝ

Δωρεάν θα εκδίδονται οι άδειες για την κατασκευή γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και διαφόρων έργων υποδομής των αγροτών. Οι περιφερειακές υπηρεσίες θα έχουν στη διάθεση των αγροτών τυποποιημένες μελέτες για τις διάφορες κατασκευές. Σύμφωνα με απόφαση που υπέγραψαν οι αρμόδιοι υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Σάββας Τσιτουρίδης και ΠΕΧΩΔΕ Γιώργος Σουφλιάς, οι δωρεάν άδειες κατασκευής θα εκδίδονται για τα εξής κτίσματα:

1. Χώρους στέγασης ζώων ως 300 τ.μ.
2. Αποθηκευτικούς χώρους και υπόστεγα ως 150 τ.μ.
- Οικίσκους διαμονής βοσκού ως 30 τ.μ.
- Στέγαστρα ζώων σε βοσκοτόπους ως 300 τ.μ.
- Ομβροδεξαμενές (επίγειες ή υπόγειες) ως 400 τ.μ.
- Ποτίστρες ως 24 μ. μήκος

Γράφτηκε... Λέχθηκε...

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Μετά από συγχαρητήρια επιστολή της εφημερίδας μας προς τον Υφυπουργό του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βουλευτή Ιωαννίνων κύριο Σταύρο Ελ. Καλογιάννη για την ανάληψη των νέων καθηκόντων του, λάβαμε την πιό κάτω επιστολή:

Αγαπητή κυρία Κωνσταντίνου,

Σας ευχαριστώ θερμά για τις ευχές σας με αφορμή την ανάληψη των νέων μου καθηκόντων στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ.

Στόχος μου είναι να ανταποκριθώ στο έργο που έχει αναλάβει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και να δικαιώσω τις προσδοκίες των συμπολιτών μας.

Τους θερμότερους χαιρετισμούς μου στους Καλαρρύτες.

Φιλικά,

Σταύρος Ελ. Καλογιάννης

Από τον Αν. Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κύριο Απόστολο Κατσίκη, λάβαμε στις 17 Ιουνίου 2004 δύο επιστολές, η μία διευκρινιστική σε θέμα κληροδοτήματος και η άλλη προς το Σύλλογο των εν Αττική Καλαρρυτινών:

Προς τον Εκδότη της Εφημερίδας
Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
κ. Σπύρο Φασούλα

Αγαπητέ κ. Φασούλα,

Ως μέλος της διαχειριστικής επιτροπής του Κληροδοτήματος Μπαϊκούση και με αφορμή το ερώτημα του συγχωριανού μας ιερέα Σπυρ. Μποτσώλη, παρακαλώ να δημοσιεύσετε τις παρακάτω πληροφορίες προς ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων.

Μοναδική περιουσία του κληροδοτήματος αποτελεί κεφάλαιο κατατεθειμένο στην Εθνική Τράπεζα και το οποίο ανέρχεται σε 558,66 Ευρώ. Τα έσοδα του κεφαλαίου, ήτοι οι τόκοι, συνιστούν το χρηματικό βοήθημα, το οποίο διανέμεται σε άπορους της κοινότητας Καλαρρυτινών. Κατά τα τελευταία χρόνια τόσο το αρχικό κεφάλαιο, όσο και το προς διανομή ποσό έχουν υποβαθμιστεί σημαντικά (λόγω πληθωρισμού και μείωσης των επιτοκίων), με αποτέλεσμα το κληροδοτήμα να μην έχει (σχεδόν) καμία ουσιαστική αξία. Για τους παραπάνω λόγους ο Επιθεωρητής της Οικονομικής Επιθεώρησης, αρμόδιος διαχείρισης των κληροδοτημάτων (Υπουργείο Οικονομίας) ζήτησε την κατάργηση του κληροδοτήματος (το ίδιο βέβαια ζήτησε και για χιλιάδες άλλα αντίστοιχα σε όλη την επικράτεια) και την εφάπαξ διάθεση του ποσού σε άπορα μέλη της κοινότητας. Για τον παραπάνω λόγο δεν έγινε διανομή βοηθήματος, του

οποίου,ας σημειωθεί, η αξία ανερχόταν σε 2.000 δρχ. Το έτος, τα τελευταία χρόνια. Τελούμε εν αναμονή αυτής της απόφασης.

Με εκτίμηση,
Απόστολος Κατσίκης

Προς
Το Σύλλογο των εν Αττική Καλαρρυτινών
Γιάννη Σταθά 6, Αθήνα

Αγαπητοί συγχωριανοί,

Η έκδοση της ενημερωτικής εφημερίδας *Η Φωνή των Καλαρρυτινών* αποτέλεσε μία πολύ ευχάριστη έκπληξη για τον υπογράφοντα. Οι λόγοι της ευφορίας είναι πολλοί και σημαντικοί:

α) αυτή καθεαυτή η έκδοση ενός εντύπου, που προβάλλει και προωθεί θέματα του χωριού μας, συνιστά τον πρώτο λόγο, β) το περιεχόμενο, ήτοι η επιλογή καθώς και ο τρόπος παρουσίασης των θεματικών πεδίων εκφράζει το υψηλό επίπεδο των συντακτών και γ) η αισθητική την οποία αποπνέει γενικά η εφημερίδα, παραπέμπει στην εγνωσμένης αξίας παράδοση, αλλά και στην καλλιέργεια τη συνυφασμένη με την εξέλιξη. Δεχτείτε, παρακαλώ, τις ευχαριστίες μου για την αποστολή της εφημερίδας μας, τα συγχαρητήριά μου, ευχές για πρόοδο, καθώς και τη διαβεβαίωση ότι θα είμαι αρωγός και συμπαραστάτης σε οποιαδήποτε ενέργεια και πράξη που θα συνέβαλε στην επίλυση ή την προώθηση θεμάτων των Καλαρρυτινών (και των Καλαρρυτινών).

Η συστράτευση όλων και η παροχή κάθε δυνατής συνδρομής για την αναβάθμιση του χωριού μας, ας αποτελέσει "αντίδωρο" του καθενός προς τη γενέθλεια γη.

Καλή Δύναμη
Με πατριωτικούς χαιρετισμούς,
Απόστολος Κατσίκης

Από τη Διευθύντρια της εφημερίδας *ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΜΟΝ* κα Ελένη Γκογκώνη-Αμπαζή. Λάβαμε την πιο κάτω επιστολή μαζί με τα δύο τελευταία φύλλα της εφημερίδας. Λυπούμαστε που δεν είμαστε εμείς οι εκδότες των Καλαρρυτινών ημερολογίων ώστε να ικανοποιήσουμε άμεσα την επιθυμία της, αλλά θα προσπαθήσουμε να βρούμε τον τρόπο να της σταλούν.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Μαζί με τις εγκάρδιες ευχές μου για υγεία και κάθε καλό στις οικογένειές σας, παρακαλώ, δεχτείτε τα δύο τελευταία φύλλα του "Η. Μ." Λυπούμαι, γιατί, λόγω λάθους της διεκπαιρώσεως, δεν σας έστειλα εφημερίδα και το ανακάλυψα μόλις χθές.

Ευχαριστώ θερμά για την αποστολή της "Φωνής" σας και θα χαρώ εάν λάβω το όμορφο ημερολόγιο που εκδώσατε (για το αρχείο του "Η. Μ.")

Με την αγάπη μου,
Λέλα Γκογκώνη

Από το Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας (ΕΚΕΜΕ) του Πανεπιστημίου La Trobe της Μελβούρνης λάβαμε την παρακάτω επιστολή, στις 14 Μαΐου 2004:

Αγαπητοί φίλοι,

Το Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας του Πανεπιστημίου La Trobe της Μελβούρνης ιδρύθηκε το 1997 με σκοπό τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού και παιδείας στην Αυστραλία και στον ευρύτερο χώρο της Αυστραλοασίας. Στο ΕΚΕΜΕ λειτουργούν το Ινστιτούτο Κυπριακών Σπουδών, το Ινστιτούτο Ποντιακών και λοιπών Μικρασιατικών Σπουδών, το Ινστιτούτο Μακεδονικών Σπουδών, το Κέντρο διάδοσης της Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού, το Κέντρο Δαρδάλη Ψηφιακής Καταγραφής των Αρχείων της Ελληνικής Διασποράς, δύο βιβλιοθήκες, μουσείο ελληνικής μετανάστευσης και μουσείο ελληνικού κινηματογράφου και τυπογραφείου.

Το Πανεπιστημιακό μας Ίδρυμα έχει την ενεργό συναντίληψη της Ελληνικής Πολιτείας και της Κύπρου, ενώ Πάτρονας του ιδρύματος είναι ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Εξοχώτατος κ. Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος. Το ΕΚΕΜΕ συνεργάζεται στενά με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας, της Κύπρου, της υπόλοιπης Ευρώπης και της Αμερικής. Καθοριστική για την εξελικτική πορεία του Κέντρου μας, υπήρξε η στήριξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών, ελλογιμότητου καθηγητή κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη.

Στα πλαίσια συνεργασίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου La Trobe της Μελβούρνης, το ΕΚΕΜΕ παρουσιάζει μία σημαντική Έκθεση Φωτογραφίας, Βιβλίου και Εντύπων, που απεικονίζουν αδορμενούς το φάσμα της ελληνικής μετανάστευσης και εποίκησης στην Αυστραλία. Θα επιθυμούσαμε πολύ να επισκεφθείτε εσείς και τα μέλη σας την Έκθεση αυτή από τις 26 Μαΐου μέχρι τις 11 Ιουνίου, η οποία πραγματοποιείται στις αίθουσες Κόντου και Προπυλαίων του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σας εσωκλείουμε επίσης πρόσκληση για την παρουσίαση του βιβλίου *Οι Ηπειρώτες της Αυστραλίας*, που θα λάβει χώρα την Τετάρτη 2 Ιουνίου και ώρα 7.30 μ.μ. στην αίθουσα Προπυλαίων του ως άνω πανεπιστημίου. Στα πλαίσια της παρουσίας του βιβλίου αυτού θα προβληθεί μία βιντεοταινία ντοκυμαντέρ με τίτλο *Οι Έλληνες της Αυστραλίας*.

Σας παρακαλούμε θερμά όπως ενημερώσετε τα μέλη σας για τα ως άνω.

Μετά τιμής και ευχαριστίες
Αναστάσιος Μ. Τάμης
Διευθυντής ΕΚΕΜΕ

Από τον ιερέα κο Σπυρίδωνα Μποτσώλη λάβαμε μία ακόμη επιστολή με επισημάνσεις που αφορούν τους Καλαρρύτες :

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΟΝΙΖΟΥΝ

Έχουμε όλοι συνηθίσει να αναφερόμαστε στο ιστορικό παρελθόν των Καλαρρυτινών, να διαβάζουμε ανάλογα αφιερώματα στις τρεις εφημερίδες μας και με την ψυχική ευφορία, που έτσι αποκομίζουμε, να ξεχνάμε τα σημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει το χωριό μας. Η προσπάθεια ανάδειξης της ιστορίας μας είναι οπωσδήποτε απαραίτητη και ωφέλιμη. Έχουμε υποχρέωση όμως, όπως πιστεύουμε, να ασχοληθούμε ταυτόχρονα και με τα πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα του τόπου μας, που εμποδίζουν την πραγματική ανάπτυξη των Καλαρρυτινών στο μέλλον. Γιατί εάν οι Καλαρρύτες διαθέτουν μόνο παρελθόν και όχι μέλλον, τότε, όσα κάνουμε και λέμε είναι μάταια.

Πρώτο στη μάχη για την αναβάθμιση του χωριού μας έχει την υποχρέωση να τεθεί το Κοινοτικό Συμβούλιο, που εκπροσωπεί όλες τις τοπικές δυνάμεις και με τις επιλογές του, να βάλει βαθειά στις πληγές το μαχαίρι και να δώσει ριζικές λύσεις. Τα προβλήματα των Καλαρρυτινών είναι λίγο έως πολύ γνωστά. Αναφερόμαστε ξανά σε μερικά από αυτά. Η **εμφάνιση του χωριού** μας αποπνέει εγκατάλειψη. Τα κεντρικά, αλλά κυρίως τα λίγο πιο απομακρυσμένα καλντερίμια είναι κατεστραμμένα. Δε βλέπουμε να υπάρχει κάποια μέριμνα για να διορθωθούν, και η πρόσβαση στα σπίτια πολλών συγχωριανών είναι εξαιρετικά δύσκολη. Η βραδυνή επιστροφή στο σπίτι, μετατρέπεται σε εφιάλτη, ιδίως για τους πιο ηλικιωμένους.

Τα **σκουπίδια** φαίνεται να μαζεύονται επιλεκτικά. Οι απομακρυσμένοι κάδοι παραμένουν εβδομάδες ολόκληρες ως έχουν. Το χειμώνα, το πρόβλημα εντείνεται. Ακόμα, πολλοί από τους συγχωριανούς εξακολουθούν να πετούν τις άδειες συσκευασίες από τρόφιμα (πατατάκια, αναψυκτικά, σκολάτες) και τσιγάρα στα καλντερίμια. Μετά από ένα Σαββατοκύριακο, το χωριό μοιάζει σκουπιδότοπος. Η κοινότητα έχει τοποθετήσει σε διάφορα σημεία της πλατείας και αλλού, κάδους απορριμάτων. Γιατί μόνο μερικοί από εμάς τους χρησιμοποιούμε και όχι όλοι; Γιατί δεν τονίζουμε στα παιδιά μας την αξία της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων; Η κοινότητα των Καλαρρυτινών έχει **δύο αξιόλογα μνημεία, που πρέπει να είναι διαρκώς επισκέψιμα**: τον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου και την Ι. Μ. Κηρίνας. Γιά το δεύτερο

ΟΜΙΛΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ

Ιδρύεται πολιτιστικό επιστημονικό, μη κερδοσκοπικό Σωματείο, με την επωνυμία «ΟΜΙΛΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ» (Ο.Η.Ε.) με έδρα την Αθήνα.

Οι σκοποί του Σωματείου, όπως αναφέρονται στο καταστατικό του είναι: Επιστημονικοί, Πνευματικοί, Πολιτιστικοί, Κοινωνικοί, Ανθρωπιστικοί.

Μέλη του Σωματείου είναι και μπορούν να είναι εκπαιδευτικοί Ηπειρώτες ή Ηπειρωτικής καταγωγής, με ενεργεία και συνταξιούχοι όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, δημοσίων, ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων.

Διακρίνονται δε σε τακτικά, αντεπιστέλλοντα και επίτιμα.

Τακτικά μέλη μπορούν να είναι όλοι οι Ηπειρώτες ή Ηπειρωτικής καταγωγής εκπαιδευτικοί που διαμένουν μόνιμα εντός των ορίων του Νομού Αττικής.

Αντεπιστέλλοντα μέλη μπορούν να είναι όλοι οι Ηπειρώτες ή Ηπειρωτικής καταγωγής εκπαιδευτικοί, που διαμένουν μόνιμα οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (εκτός Αττικής).

Μέχρι την έγκριση του καταστατικού από το Πρωτοδικείο Αθηνών και τη Γενική Συνέλευση, το Σωματείο διοικείται από την παρακάτω προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή:

Βασιλείου Σωκράτης	Πρόεδρος	2105154920, 6937120452
Πετρόπουλος Βασίλειος	Γραμματέας	2107755942
Νικολάου Νικόλαος	Ταμίας	21080655695
Μπάκας Θωμάς	Μέλος	2106844982
Κωλέτση Παναγιώτα	Μέλος	2106645353

Καλούμε όλους τους Ηπειρώτες εκπαιδευτικούς να πλησιάσουν και να πλαισιώσουν το Σωματείο, να γνωρίζουν το καταστατικό και τους υψηλούς στόχους του και να συμβάλουν, με όποιο τρόπο μπορούν και θέλουν, στην υλοποίηση αυτών των στόχων. Ως Ηπειρώτες εκπαιδευτικοί, κληρονόμοι της πλούσιας εκπαιδευτικής Προσφοράς, έχουμε πολλά ακόμη να προσφέρουμε στην Ήπειρο, στην εκπαίδευση, στον πολιτισμό. Ας δώσουμε το παρόν.

Η Διοικούσα Επιτροπή

μνημείο υπάρχει ειδικό κονδύλι, ώστε ένας υπεύθυνος να κρατά κλειδί και να ανοίγει την μονή. Γιατί δεν έχει προβλεφτεί και ανάλογο κονδύλι για τον Άγιο Νικόλαο; Οι επισκέπτες που έρχονται στο χωριό μας μία καθημερινή, δεν έχουν τίποτα να επισκεφτούν. Το **κοιμητήριο** του χωριού μας είναι σε άθλια κατάσταση. Τι προβλέπεται να γίνει και πότε;

Στα πιο πάνω προβλήματα έρχεται να προστεθεί η **ανεξέλεγκτη διέλευση οικοσχημάτων** σε κάθε γωνιά των Καλαρρυτινών. Γίδες, πρόβατα, και αγελάδες περιφέρονται παντού, αγνοώντας κανονισμούς και περιορισμούς, αφοδεύοντας κατά βούληση, κατατρώγοντας περιβόλια, καταστρέφοντας κήπους και ιδιοκτησίες, σκαρφαλώνοντας σε πέτρινες στέγες, που με μόχθο και πολύ χρήμα καταφέρνουν να επισκευάζουν οι ταλαίπωροι νομοταγείς Καλαρρυτινοί. Μήπως το Κοινοτικό Συμβούλιο δεν τα γνωρίζει όλα αυτά; Αμφιβάλλουμε.

Εάν το γειτονικό Σύρρακο είχε ακολουθήσει κι εκείνο το δρόμο της αδιαφορίας, όπως κάνουμε εμείς, δεν θα αποτελούσε σήμερα τον πρότυπο οικισμό, που εμείς ζηλεύουμε και δεν θα είχε δαπανήσει ένα δις σε αναπτυξιακά έργα μέσα στην τελευταία δωδεκαετία. Το γειτονικό μας χωριό, όχι μόνο

επισκεύασε και αναπαλάωσε νεοτροβίδες, καλντερίμια, πλατείες, ξενώνες και δεκάδες άλλα κτίρια, αλλά κατάφερε και να καταστρατηγήσει τα δικαιώματά της δικής μας Κοινότητας -να μας πιάσει κυριολεκτικά στον ύπνο- με τις εργασίες που έκανε για τη διάνοιξη του δημόσιου δρόμου που της αναλογεί. Οι απαράδεκτες και παράνομες ρίψεις μπαζών στην Πουλιάνα και η διαρκής πρόκληση κατολισθήσεων στην Κηρίνα μας αφήνει άφωνους. Πώς είναι δυνατόν επί δύο συναπτά χρόνια να μη δύναται μία λύση και προς το δικό μας συμφέρον; Πώς είναι δυνατόν η Κοινότητα των Καλαρρυτινών να κλείνει τα μάτια;

Η ανάπτυξη των Καλαρρυτινών, επί των ημερών του τελευταίου Κοινοτικού Συμβουλίου, μοιάζει να έχει συρρικνωθεί στην ανέγερση του νέου κοινοτικού κτιρίου και σε κάποιες επιμέρους προσπάθειες για καθαριότητα. Δεν μας έπεισε ακόμα ότι ενεργεί σωστά προς όλες τις κατευθύνσεις. Περιμένουμε να δούμε πολλά περισσότερα από αυτό και περιμένουμε με αγωνία.

Με εκτίμηση,
Ευχαριστώ και πάλι θερμά
για τη φιλοξενία,
Παπά - Σπύρος Μποτσώλης
Καλαρρύτες

Τ' ΑΘΑΝΑΤΟ ΝΕΡΟ

Χρόνια και μήνες πλάνεσα, σαν διψασμένο αλάφι
νάβρω τ' αθάνατο νερό, να πιώ να μην πεθάνω.
Τάχα από ποιο βουνόκορφο και ποιόν γκρεμό να πέφτει;
Σε τι λαγκάδι να περνά; Σαν ποιο λιβάδι τάχα
να βρέχει, να δροσολογά; Τι δέντρα να ποτίζει
και τι λουλούδια να φιλεί; Τάχα σαν ποιο ακρογιαλί
με αγάπη να το δέχεται γλυκά στην αγκαλιά του;
Τι αγγέλοι τάχα, τι πουλιά, τι πρόβατα το πίνουν
και τι νεράιδες όμορφες να λούζουν τα κορμιά τους;
Σαν πώς να λάμπει εκεί ο ουρανός; Σαν πώς να ξημερώνει;
Πώς να σουρπώνει αποβραδύς; Τ' αστέρεις πώς να φέγγουν;
Σαν ποιο στρατί να βγαίνει εκεί; Σαν πού θα τ' απαντήσω;
Χρόνια και μήνες πλάνεσα, σαν διψασμένο αλάφι,
βουνά-ποτάμια επέρανα, νεροσυρμές και κάμπους,
δεν τ' απαντούσα πούποτα. Ψηλά σε κορφοβούνι
μάγισσαν κόρην απαντάω απάν' το βράδυ βράδυ.
-Μάγισσα, ποιο είναι το στρατί, ποιο είναι το μονοπάτι
νάβρω τ' αθάνατο νερό να πιώ να μην πεθάνω;
-Διαβάτη μου κι ομορφονιέ, είναι μακριά η πηγή του,
νύχτωσε τώρα, πού θα πας στην ερημιά μονάχος;
Στην αβρετή μου τη σπηλιά πέρνα τη νύχτα απόψε
και με το χάραμα ταχιά σου δείχνω εγώ το δρόμο.
Η Μάγισσα η ερημική, η Μάγισσα η πανώρια,
μου είπε το βράδυ στη σπηλιά.- Καλόγνωμε διαβάτη,
στο πρώτο το ξημέρωμα τον ύπνο ν' απαριάσεις,
να πας για νάσαι στο νερό την ώρα που έβγη ο ήλιος.

Κώστα Κρυστάλλη
(πρωτοδημοσιεύτηκε το 1912)

